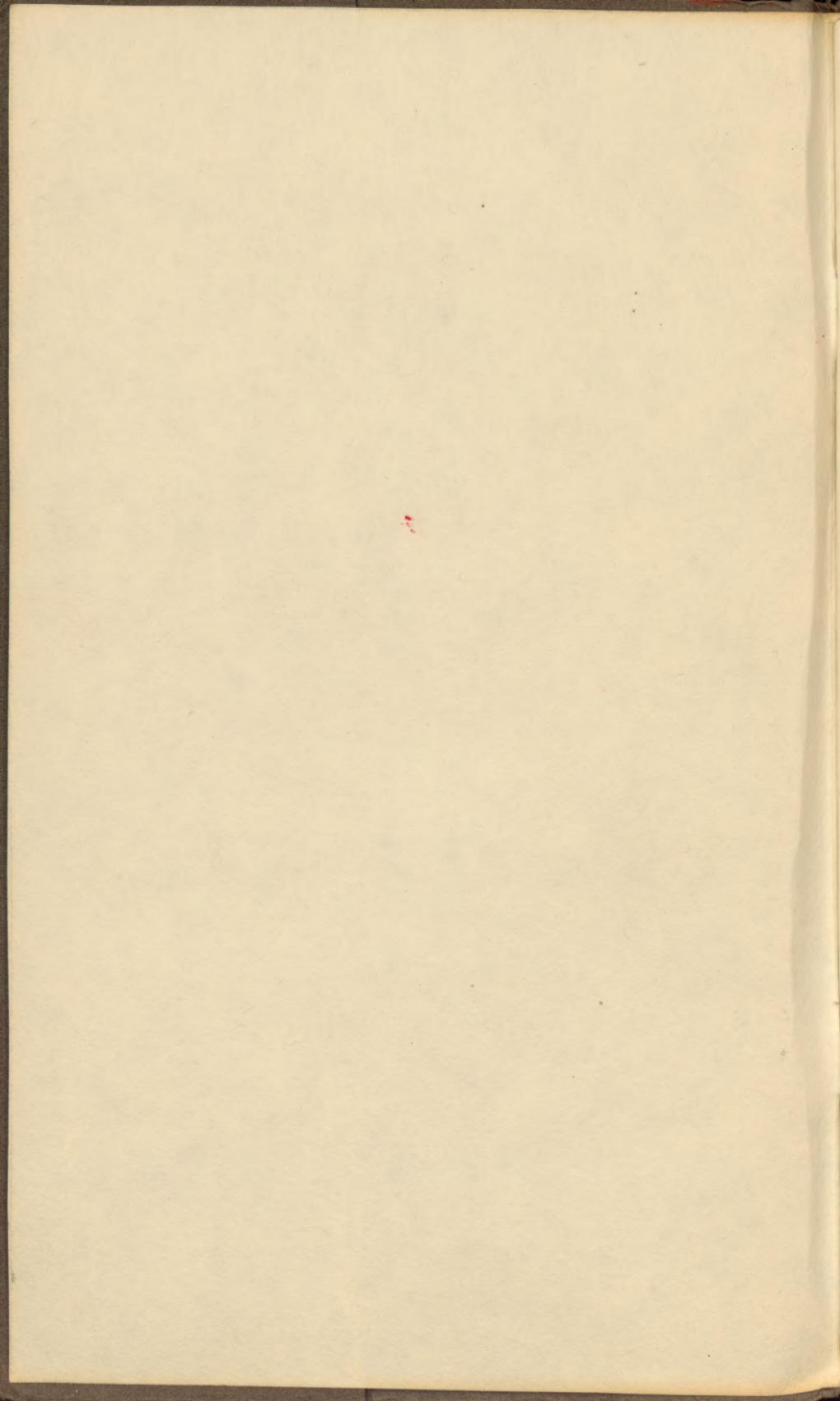

Lindulis

—
Atmiņas
iz maniem
emigranta
laikiem

B

L
9

979
107

Lindulis

Utmirag

is maneem emigranta

laiteem

०३।

Chicago

1985

80

METIENS: 100
ARGĀDA NUMURĒTU UN SIGNĒTU
EKSEMPLĀRU

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

94-19.024
0304022726

Gewadam.

Daschi passatbrojumi.

I.

Sētis ūzīgūs ustrāftiju, lat išpilditu zīl nezīl kāvam neaismirstamam
drāugam un stolotajam, nelaikam Jāsonam—Braunam dotu folijumu.

Rāftiju wīnas lotti nelabwēhlīgos apstāhīlos, guledams uſ slimības
gultaſ, wai pareiſaki teiſiſ: guledams Ronoopā, zeturīas kāfes wagonā uſ
grīhdās. Un ari tagad, pahrāftiot wīnas drūſai, juhtos wehl lihdi nahwei
nowahrābīſ.

Tapebz iuhdsu neluhlot tif stingri uſ weenu otru trūklumu iſſtrahda-
jumā.

Mallawā, Janatorijs № 15.,
ostobra beigis 1919. —

II.

Gense ieb Schenewa?

Waj juhbē eſat bīrdejuſči aneldoiſ par diwām braudsenem, turām tā
negribejās ſchirtees weenai no otrs, ta bija jaraud ruhtīas aſarās? Bet
jaſchīras bija tomehr, jo weenoi jabrauz uſ Gensi, otrai uſ Schenewu.

Ēs, taisnību ſafot, eſmu wehl grūhīla ſtāhwokli, jo man jabuhi weend
un tajā paſčā reiſe ir Gensi, ir Schenewa . . .

Kad ēs augu, neweens ūzīl wiſā Latvija par Schenewu itnela neſi-
naja. Grahmātās un awiſēs, — wiſur un wiſe:m bija darīchanās tīſai ar
Gensi. Gensi poſina pat weenachrīſtās gana jehnā, waj gana meitens. Wiſmas wīni fināja, ta no Genses nahtot wiſlabatee ſabataš pulſteni pa-
ſauk, jo tā bija drūſats Mafajā Spiesā, 80. gadu popularālā geografijsā
mahzību grahmātā tautas ſtolam.

Bet tad nahja pahrfreewochādā laitmets. Un itīla uſ burwja mah-
jeenu ſtoli grahmātā nosluda Gense un parahbīdījs Schenewa. Tas paſč
notiſa, ſautſhu ari drūſtu lehnāla gaitā, laikraſtos un iſdeenīchīla bīhīwē.
Latveiſis prot peemehroteeſ, waj tā mans draugs Tīchīpus ſala: peemeh-
reteeſ . . . Togad freewu laitmets atſai heidſeeſ, mehīs atſai brihīwi. Un
te nu man jautajums: Waj nebuhi praktiſkali leetot 8 burtu garās Sche-
newas weetā atſai 4 burtu Gensi? . . .

Ēs wiſmas — warbuhi galwendā ſahīta aſ ūzīl behrnības atminām —
mihiļi wairat Gensi.

Tapebz ari gribu wīnu ſche leetot . . .

III.

Satāt. turp gan 1905. a. politiflās behgliš buhiu zitut behbriš, ja ne us Šchweizi? . . . Teeſa! Leelaſa emigrantu ſtraume gan atſpiuhdi uſ Ameriku. Bet uſ Ameriku brauza pa leelaſai daſai tee, ſas no Kreewijas rewoluzijas mairis neka nezercja, un tarehz bija tai atmenſchi ar roku, waj ari weenfahriči laimes melletaji, kuri aridfan 1905. g. kufubā kahwuscheeg etautees aſi daſchadeem perionigem eemeſleem un tagad, vee pirmās neidewibas, ar tuhgiunu, pat naidu, pahrfweeda ſawu rewoluzionaru bagaſču pahrt malu.

Ēē biju wehl jauns entuſiaſiſ, neefatoeſ ū ſameem 35 gadeem, furich nepariſam newarcia eedomaiceſ, ta zihka, ſas tiſ ſtaſti ſauſteſ, buhiu ſaudeta. Uzumirtla neweiffiſmeſ, ja! Vai gruhti ſaudetum! Bei mehſ palihdiſim ū laitu ſem grihdaſ, ſam zita glohviina naw - - aifbehgum pahrt robedchu, kahrahim jaunus ſpechtus un rewoluzija drihſi leetmoſ attal no jauna ar daudis leelatu ſparu . . . ja ween walbiba pa to ſtarpu neatremē ſrewoluzijoai begweelu, opmeerinaboma ſautu ar plachām reformam. Tiſlab weend, ta otrā godijumā muuks zelſch bija attal ſteigchus ū mahjam. Tarehz gribiju ſawu ihsō pahrbaudiſchanas laitu iſleetoſ pehz eefpehjas leetderigi - mahziceſ. Un tur eſ minu buhiu moreijs leetderigati iſleetoſ, ja ne Šchweizē un, ſoprotams, Gensē to laitu ſreewu rewoluzionaru zentrá, par ſobdi es wiſemas Gensi eeffatiju? Un 1906. g. ſohltumā eſ jau biju genfeſtiſ. Zil leetderigi eſ ſawu pahrbaudiſchanas laitu Gensē iſleetoju, fo tur laba eemahzijs, zil daudis pahrahduj . . . labati par to ncrunashu. Manas ilgas pehz dſimtenes, pehz mahjam un giſenes, paſtinataſ wehl zaur truhkumu un beechu badočhanos, bija tiſ leelaſ, ta ſtaſtiju deenās un nedelos un biju pilnigl newarijs ſautu noveetnatu ſtrabot. Bet nelad neefmu noscheljojis, ta ſtuehlejos torefi Gensi par ſawu reſidenzi. Un tagad riſai wehl to diſhwaki ſajuhtu, to wina man dewuſe pa ſeem 13 mehnefcheem, turus tur pawadiju Šchweize wiſpahri nealmirſtama ſeme. No maneem 13 pahrbaudiſchanas mehnefcheem ſnohza beidſot 18 gabi. Iſbländiju Fronziju, Wahziju, Belgiju. Biju Anglija. Bet Šchweize man paſiſa atmiņa, ta ſtaſta aina, ta ſtaſis ſepniſ wiſā manā turpmād ſtaidona bāhwe. Un tažda wina man wehl tagad. Utminos, ta ſahpu augstu Alpos. Kad jaunais ſuojoſchais rihts uſihiſ ſawu lepno uſwaras gahjenu prei ſalnaju nahres miglam. Kad tad gribejās gawilei no pilnas fruktis, lai viſas ſlinijs apſahri atbaljojas: „Hali! . . . Halo! . . . Lai diſhwao brihwiba! . . .”

Krijthus Kraiste.

Namisēg, kurd apdīshwoju maši istabeli otrā stahwa, atrabās Filosofu eelā, tluđ, schaurā bultvara d' Arve schlehrfeeling un peedereja godigam peeno bobneefam, wehl pilnigam Schweizeš jemneefam, nessato:eeb us to, ta wīrich jau gabu 20 bija nobīshwojib pilsehīd. Kā leclāla data Filosofu eelaš namu, ari mana willa statija drošhi ween ne pirmo gabu īmeni us ūmas muguras, par ū jo gaſči leezinaja daschadec elecfumi un ūleelumi noſuhnujuſčā daslinu jumla, bħildx plaiſas beeſojos, wainu lihbfigos muhroš, bet galwenā fahrid ta teekme, tas vecmiht titai firmam, nepehxa wezumam: mellei meeru weħla ſemeq flehpi. Mana loga preeličā atrabās neleelx dahris, turu fabruropajib falta muhriš ſchlihra no eelaš un blaſus ihpaičjumeeem. Dahriš lahdreis laitoš tituſčes vuļes ſoptas, jo wehi ſħur tut reblamoš id id putu debeš, bet iagad, wišmoi beiblamo gabu deſmito, wīrich atħojs pilnigi babas sind. Un dabas mahmula ari riħlojusēs pehz fara eeflata, deħstidama tur auguš, furuš gruhti par vulem fausti, bet furi dahrlam peefiſlihra idha peederigu raſſturu un peeliħdina ja wissu namam un wiſoi aħlaħtnei.

Kā hiabeli, id ari winaš ceriħlojums bija — id jau juhb paſchi to warax eedomateeb — loti nababfigi un truhzigi. Iġbaiejuſħak, weet' weetam ariupuſħas tapeteb, greefti — raibi, id Ħiropaš ſemex farie, griħda — weens deħliš iżmetiš ūmpumu us aħru, otrs eewilziš us eelxhu, gaudena bsejjegħu, pußalaujib weenfaħrifx seħla galdb un diwi wegi halmu frehxi.

Bet neßlaitees uſ wiſu ſchö iſtabimäſ failumu un nabadibū, eſ wiru biju eemihiojib, un dſthwoju wind jau pectio mehnēſi. Virmaſ fahrid: man paſſla wiſu ſchö weglalit atmosfera, faſ dwefä neween no ſchö. libdö logeem ſemē egrimuschäſ, weymodeſ ehlaſ, bei no wiſas Filloſotu eclaſ un otrö fahrid: ſchö wezä buhda man ſneebja baſchabas ehritibaſ. Ta, no dohria ni manu iſhabu weda ihpachas trepeſ, gan ne taħdaſ ehriſ, fa ida, na turdañ Jeħlobis redjeja notahpjam un uſtahpjam engelus, jo manam trepem truhla wairati ſahpchi, bei eſ tomehr wareju naħbi un eei neweena netraueriſ. Sad: no mana preeſchamina uſ neapdiſhwiſtäm blaſus iſtabam nebija durwju — faiinneſi atrabiſ par derigatu eeweeoſ wiſas fa durwiſ ſawai wiſtu fuhiſ ſehid — un ar taħbu teizamu reformu, eſ jutoſ, fa lungiſ pa wiſu augħċiſtaħwu. Bet galwenaiſ: man bija jamalli par ſawu „aparimentu“ tilai 15 franku mehnēſi: fmeeliu nauða, par kuru ſetmeze ħolijas pat wehl manu ſabincu il-pahris riħu uſtopt. Schitas folijumſ nu gan poliſa tilai tulfid wiħra: faiinneſi interfejjeſ gar mani tkbaudi, fa nerebjeju wiñuſ mehnēſiheem. Bet ari taſ man kollu paſſla, jo ta eſ wareju pebz partas il-ġiwilinacees ar ibreſ nauðu.

Junijs fahtrumſ. Għu taħdu riħu fawd Prokru ta għid, ppef furas efmu tomehr ià deenbi, fa nemħi u prei ehrtax dubu tgħidlu ar reforu madrozi un zuuħ labdañ leċċam, un laħpu flinkumu, taſ ir: aimodeeſ efmu, meegu iſsgulejts eimū, bei turu tibħċam aqid zeeti, zenħċoġ nela iypaċċha nedomat un tħixximōs ar ſawu lobfajjuha apji, pebz d'sila wefeliga meeġa. Pułiſien war buxt ap-ajnejem: juħtu ro to kauleſ, kura fahid ūnna manas taħju peħda; bei waqtar waqtar wehl pahraxju no referata: nawa par greħku tagħad taħdu fstandu ligħi paſlaitees għid.

Utreiſ juhiu uſ ūn-nadur kruanti uſgħul amexx smagu kenu un rupja balsi stmgri noħaflo: „Kas ta par gaſleħhanu Zelees augħid?“ . . . Utweru aqid. Manu preeſchħa fahw leelb wiħri, gadu 25 weġu mä, retu, peletu bahriġi, saldatu zepurk un ħiġni, buba' īmarr freewu kuptiċha sabbaloġ un it-ta' meħro: taħdu eejpa idu uſ mani bariſ wiha paro. Bebz taħni, man waħad fu ħiżżeek par trauejju, bei faww labfajjuha idu newaru. Bet tam-drajt u finkahra. Użzelos, bei netu nerunaju: gaħdu no fana zeemina . . . Wintek, apmeeritak, noħihsas frejhli, bei tif īsmagi, fa weħi ragħad briħnos, fu manam weżam wahrja meħbeleks gabalam rabba tas-eksejjejk speċċielsi kiebli tħiġi tħadha braħseenu. „Nela tem ar te naxx?“ wieħi ppebilis pebz briħħa, aplu hofu waħrigi manu iſtabu, panem no galba manu peħdejo papiru, fuu waqtar ar leelu paċċaliſſedbiu netmehkeju, tau-pidom tiħħidher, un to goħri aistħħapina. Juħiġi aistħħarriſ. „Ro taħ juħiġi għribat, tas lal khe buhiu?“ Raſselia bildeſ, wa jidher il-igħiex? . . . Wi spahri! Kas juħiġi ekki un to juħiġi għribat? . . . „Wa jem ir-kas, fo eħi?“ wiñiċi waizja mani, nepeegeesdams maneem waizajumeem ne maſalo weħrihu. Ħiġi pa to starpu noma ġajnejis un puġiħi, apgehrbees. Nove mos negreest ari uſ wiñi wahrdeem netħadhu weħrihu un fahlu uſtopt iſtabu, fahrixi ūna għadha graxmat. „Ustaxi tħażju!“ wiñiċi turpin, rakhidams uſ manu spiri waħramo lampu. Ta taħfu tomeħri beskauniba! Juħtu, ta man iſsu ħid peħħadja pażżejtiba. „Mens tungi?“ Ju juħiġ te tħa juħiġi, fa fandek mabbi, un għiġi kien fomandek, tad-paħħal wiñi wiħi waħru un ksejju juħiġi pprei manihs buħiġi? — „Buriċċu!“ wiñiċi aibid atridho, bei tad-peemista peelahwigati: „Nekla! Nekla! . . . Taħtu no Bernex un da-bu fu tur no beedrem taħu adres!“ — „No fahdeem beedrem?“ — „Nu, no Zjibru, Swiċċula, Zeċċawas, jeb li wiñu wiñu tar-ħanu: Bernex

grupaš preſidijis. Bet paſteidfees ſchigiaſ ar brokaſtu. Eſmu iſſalgiſ ſā williš, ſas nedekas tribiš naw ehdio.

Rebu: zitas iſejaſ naw. Uſleku tehjai uhdeni un uſ galba ſamu ba-
getbu — maſi, kweefru, gabalu ſakaltuicha teera. Dierot tehju un uſloſhot,
mans neluhgtaiſ weefiſ top walodigak. Dabuju finat, ſa wiwa wahrdiſ:
Kriſtiſ Kratiſ, bet ſa koſtoſaiſ wiwu ſauziſ: Kriſtiſ Kratiſ un ſtolaſ
beedri: Kriſta; ſa wiſch no Tuſuma aprinka. N. vagasta, ſa wiſch ſalpojiſ
uſ lahda tur ſara lug: Kronſtate, ſaplaufajis un eefweediſ juhri ofizeeri,
pehz kan ari poſcham nahezeſ leſt juhri un laiſtees uſ ahfemem... Kad
mans weefiſ bija iſdehriſ puſduzi glahſchu tehjai un noehdiſ tifpat daubſ
rituſ maifeſ un wiſu teeru, wiſch palita wehl runigak. Zagab dabuju
finat, ſa winam mahjäſ blijuſ bruhte, wahrdiſ Leene, turiga ſaimneela meita,
tura, winam ſaldatoſ eſot, aifgahjuſ pee zita, ſaimku pagata ſtrihweſa
paſlihga. Wiſch eſot par to titai noſpilahweſ, bet no ta laita ſewetechuſ
nepawifam waits neeedehot. Kad beidſot uſ wiwa aktahrioti iſtekti wehle-
ſchanos eſ uſliſu pa otrai lahgai tehjai uhdeni un biſu apgahtiaiſ no iſ-
gotawaſ kwaigu maſi, „Kriſtiſ Kratiſ“ tapa pat loti waſkaridiſ un mihiſgiſ:
ſauza mani par ſamu draugu un iſtahlaſ. Kad ari otrai porzija maifeſ
bija noehſta un tehja iſdeheria, mans „draug“ atſindiſ, ſa nu eſot labi, un
eelläſ mani guida uſ puſſundinu atpuhiat logetiſ ſan luuhdiſ wiwu
nowiliſ leelos dublaiñoſ ſahbatus, bet wiſch paſtaidroja, ſa tas neefot wa-
judiſgiſ un ſahla tuhlin fmagi ſahget, tas ir — wiſd ſpehla trahſt.

Valiziſ weens, ſahla ſakahrioſ ſawas domaſ un eefpaideu. Newaru
teiſt, ſa buhri par Kratiſ negaidiſ uſbrukumu biſiſ ihpaſchi launſ. Jo lai
gan eſ buhri kluo dithwi biju loti ſemihlejia, tad tomehr atſnu, ſa nawo
par ſliſtu wiwu, ſa tagab, reiſem druſtu iſwehdinat. Bet tam Kratiſ bija
man interefantiſ ſa riſi. Biju pat weenu laiſu gatawiſ, neſtadotees uſ wiwa
titaniſe ehtigribu, ecazinat wiwu wehl turpmas mani apgeemot. Bet tad
ſabaidiſ, ſa eebodot welnam pirkſtu, man naw jaatbod wiwa roſa,
ta ſpreechot pehz wiwa ſha rihiha rihiibaſ, newareichu wehlaſ waits aktar-
titees un tavehz nolehmui to nedorit. Bet wehl waits. Rahda eef-
ſcheja baſiſ man teiſa, ſa pirkſtu welnam jau atdots un ſa man jaſleeo wiſa
ſawa ſapraſha un energejia, ſai pagiaħbu rotu. Un tadehi nolehmui uſſahli
prei Kratiſ pilmiſ organiſetu faru, — lai neiſnahtu man ſa furmin, laſ
celaidiſ eſt ſawd ala. Ra mans neluhgtaiſ weefiſ ſawus uſbrukumus wehl
aktahriot, par to nebijs to ſchaubitees... .

Bet ſā to iſbariſ? Ra atſwabinatees no uſbruzeja, turſiſ par tevi
ſtiprak... .

Pehz ligataſ pah:domoſchanas eſ pee zita ſiehdieena newareju nahti,
ſa: labalaſ libdielliſ aktahriatees no ſtipraka eenaidneeta ir: iſdewigad
briħdi behti. Un iſbewigatu briħdi beħgħſħanai, ſa patlaban, eſ newareju
wehletereſ: eenaidneiſ guleja zejt meega.

Eſ tadehi neſlawedams laiſu, fehdos tuhlin pee galba un noralſtiju
Kratiſam gliju atwaħdħanuſ weħstulli, ſa man neparebjetu eemeliu deħi
peeveihi jaaisbrauz už Zirchi un ſa neſinu, ſad wareħhu buht aṭpalak, iſſa-
zidam ſee tam zeribu, ſa warbu man ſahħreliſ iſnaħiſ ſa laime ſiatti
wiwu ſahħa referač, waji ziđi ſahħa iſriħbojum. Nolitu ſawu ſupliki gule-
tajam blatuſ uſ treħfa un ſai weħiſch to u:paferu, waji ſchurlaſ neaffneſtu,
peefbraudu wiwu pee treħfa ar leelu peefbrauſħamo adatu. Kad apluhejja
ſawu iſtaħbu, iſtaħħu man buhru no wiwa jaſħkieſ ſu ilgu neſtnaſ ſiatti un

atstājuši vīnu ķmagu ūrbi, itā dobotees ūvesčā pāsaulē, pretim nezinātām
nachstotnei... .

Jeeju us eelas un statos us weenu un otru puš. Teecham!... Kury
lai eju?... Eet vee sahda beedra?... Neefmu tahdā gara stahwossi.
Neatlikfes nkas zits, fü blanditees pa eclam. Beidhot nolemju aifest us
pilsehtas bibliotetu, paraaknates tur pa Veesdas frantschu rewoluzijas wehsturi,
ind aifest u emigrantu ehdnizu paehti pušdeeni un pehz, tam uslahpt us
Leelo Salewu. Uslahpt wina 1300 metr augstā virsotne man aiskens bismais
stundas trihs. Tiltpat ilgi disees noslahpt. Ja tad wehl starpa pakarwojos pahris
kiundas talna virsotne, tad man deena paeplidba libbi pašham waferam.
Pa to laitu mans neluhgtas weeūs katrā finā buhs isgulejis fawu meegu,
neatradams mand mahja ne drupatas no ehdamam weelam, aifgahjis —
meflet fen jaunu medijuimu, un es buhlschu atpektis. Man paleet aifal
jauktasi ap širdi. Negribas pat wairas eet us bibliotetu rahnatees pa wezam
grahmatam. Novirkchu pahris awischu, pafehdchsu pilsehtas dahrfa, pala-
skhu lihds pušdeenai un pehz pušdeenai — prom us Štiewi... Ra-
mans fara plans pilnigi isdotees, pat to man wairas now ne mafato schaubi.
Esimu us winu lepns... Bet tungas domā, kutscheers drauz... Jiaikius
fawu lattrastu, aifeju us ehdnizu un... as tu debeis!... Juhtu, ta man
noſtrej taris gar aum. Mans kritis fehd vee garā galba, pašha galba
galdu un strebi supu, ta refnais smals tust ween. Geraudfis maiu, winch
izzel taroti gaifd, itta grivedams to man peerē sveest un fawz, ta wisa eh-
niza noſtan: „Weins lat temi parau! Wai no Žirches jau atpaka?...
Tahbs schuiffs!... blehdis!... Tahbs burschuis!...“

Nelēkot wiñu redsam, ne bīrdam un eeeju blatuš līstābd. Dīziedus
titai, lu wiñsch nohauz man yafai: „Eeschu pahrgulet pee tewis pa nattī...
Vagaidi, usbahjigais warmahka! Wehl jau zībra nāw saudera.
Steigshu paechit, issagħiġos nepan anits lauħa, noxixi kieni preeħi
faromo aiseħgu un tad tuħlin uż-zahejja. Bejjelħu aiseħgu preeħi bur-
wim, tad lai faiħneez mani eesħħid u ja kieni ainaħżejjis, prasa peħġi
mani, lat atibbd, fa eismu aibrauziż.

No fāma dīshwolla aħra tħi: es waru pa jaġiex pukk, isleelijiet kiflu fuq tħalli jumtu.

Un jašala : mans jaunais plāns man iſvodaſ, la laboti to nemat
vehleiteis. Vēz pahī ſtundam preeſtī manām aha durwim farajas at-
ſleha, ſahdaſ naw daichai Aukſemēs "vagasta magafīne" ſlehtiſ. Šatgaja
pa ſāvam iſtabam un berſejū preezijs rotaſ. „Tagad Ārtast, jed Ārtiſta, māj
tā temi tur ſauj, tu vari darit, fo gribi: eelīchā u neiti!... Ģīmu tie
jaunādu duhīchā. la ſabtu pat dzeedat: Nu ar deewu, Widzemite!...

Jau wakars. Weens pehz oira isdseest saules reetd leefmojochee logi pilsehto, vamasam nobahl heidsamais purpurs yee awahrschma. Drihsj buhs natis un es eismu glahbis, piinigi glahbis, ahrpus wisam bresmam.

Te dñsdrbu fehtas vñst manu fahmnece hñft peepeschl blaut un lama-
tres, sñ pate nelabu. Muñbu muñja Filosofu ecld iab ir fañ abfahrtig.
Geju blatus istabd, fehtas vñst, loi ifsinatu, lahdha eemsta dehl wisa tñ
usibudias, un lo es etaugu?... Mans Kratzt statw wida sawa Herkulefa
augund us wistu fuñtilos Junta. Mani eraudslijis, wintch eefmejas, sñ
marbult fmejas indijaneeti, noplechis pallaban fawom pretiueckom italpa,
un sohl folot slingri, ber usmanigi us manu vust. Ruptimas junta britta un
bratst, taifdames pcc fata sola celuhst, fahmnece leja watana un galacres
sñ nelabi Raufleed, ber mans Kratzt, balanfedams id wirwes slagatara,

turpina waronigi sawu ristlanto gahjeenu un laimigi peenahzis pēe manas loga, nofekhcas lepni lā uswaretajis us loga behgeles.

"Ro tu man aibhegī?" winich man labirdigi noprata, eefahydamis pēe manis istabā. "Es tafchu tew teizu, fa nahfchū pēe tewis pahrgulet pa nati".

"Es tiffo lā waru nowalditees, nefateizis winam wehl trefnasus lam-wahidus, nālā mana laimneeze, broju no weenas istabas otrā un katu attal wihsadus planus, lā no wina wald nālā.

"Ro ta wezene tur šķēktais? winich brihnas, isbahfis pēhž brihīšča pa logu galwu. "Braſtu es frānjiſti, es winat kreetni aibildetu".

Es neatbildu nesa.

"Waj tew wafarinās buhā?"...

"Kur tagab woiris wafarinās?" Pušnatis kāhtu", es atbildu ihgni.

"Nā, pulstens ir tilai desmiti. Un tas par to, ja ari pušnatis? Es waru ehit ari pēhž pušnatis, iiput labi gulta guledamis, lā sehdebamis pēe galda", winich man pastaidro. "Uſlecz tehju".

"Leezi pats, ja grībi: es negribu!" aizjehru un aiseju blakus istabā. Nofekhchos lātād us tūtīšas lastes un nodomaju pēe fewis: "Lat winich-dara lāt grīb, es palītīša scheit un lubkōšču aismigt."

Bet waj winich man dos meeu?... Pēhž vahra minutem winich ir kāhta. "Tur ir tumīščs. Dod man sehrložīus aibedzinat lampu".

"Man naw!"...

"Ko nu muidees? Kā tew naw?"... Un sahl grahbstitees gan manām fabatam.

Man noswilist gar wisu gihmi un es tihti mechaniski eebelschu winam kreetni pa frūhim.

Bet winam tas tilai joss. Winich gahrī pacmejas un par to starpia atrādis mānd weites fabata fehīložīu lastiti, iswēl to un eewēl ugnī.

"Tagab drīhī buhā tehja", winich nosala laipni, itā mani meerīnabāhs, un aiseet.

Saprotams, ta no gulas to nakti man nebija nesa. Krafts, padiehrīs tehju, eelikās lā blūlis mand gulta un nebija pakustināms. Man neatlīka netas zīus, ta īrot pa istabām, waj sehdt us ūsawās lastes. Bet lā ūselītās manai besmeega nātīji, man ūsauga zeečha apņemšandas — lai lūst, waj plūsti — aizvabinates us ūsikeem ūsikeem no ūsawa ūsbahīgā weesā, tīto winich buhā ūszejħees. Un paldees derwam, man tas ūdewas weeg-lāki, nēlā to biju ūgaidijs.

Waj winam tomeħi biss lehruijs pēe ārds mona atrāboħċha iſtureħħandas pret winu, waj winich aif ziteem eemejseem eesflati, fa ar mani ne-fahda iſta "draudība" newar ūnāħħi, bet otrā riħta winich bija dret mani ūtprt aibħħas, neprāju pat brotātu, bet nogħodnajis mani waqtak reisfu par bursħuju, nekaunigu bursħuju, lepni aifgħajha.

Uſelpou weegħla, itā lijis warā no launaħ ūlimħas. Bet jaatħi-fas, fa tomeħi daħlu labu reiħ ūqarru itā pahrmeturu ārds, fa bijis pret winu il-nemħħigħ un aħs un daħlu labu reiħ, tad-redseju minu peletta saldata khinekk un kreewu kufiċċha saħħafas kahpjam pa bulwaru d' Arve, man ūnāħha weħleħħandas winu apturet, ar winu inħlighi varunat.

Bet apġinadamees, saħħas man no taħħda fola draud brekfmas, es wihrīħiġi apħlaħ-heju sawu ārds baldi un paliku zejt lā aktins.

Sanahru ar winu attal fopd nedekas diwas weħlat saħħad sozial-rewo-luzjonaru referi. Winich bija brangi aksapees un uspoċċes. Bahrija bija

nosluhta, mati apzirpti un pat eeslotti, leeleetreeku tupticha sahbaat nospo-
drinatti. Bet kaš mani wišwaitek pahrtiedsa! Jigahis truhis, wišch
fotoja starp publitas rindam, seidojuma bundschu roči un, schwabšnabams
to, ka bija jabaibas par viņas išturibū, gružda to latram sem deguna.
Rolekte par labu sozial-revoluzionaru organizācijai. Jo wairak negaidīti tas
bija preečch manis, tapēkz, ka Kraits man waltērdigi bija atsinees, ka wišch
neveederot ne pee weenās partijās, bet wišwaitek simpatējot sozialdemo-
kratēm.

Rahdā zēid tad nu wišch bija nahzis tāhdā godā pee sozial-revolu-
zionareem, ta tee tam uſtījeja tāhdū amatu?

Geraudījis mani, wišch aprauti, bet gahrdi eesmejas un stuhrē taisni
us mani, turedams bundčju. Lā svehihildi sev preečch truhim.

„Nu, lā svehsčas?“ wišch nosprā. „Waj ari neeevvedīti tāhdū
franžinu manu bundčju?...“ Atbildu, ta eismu sozialdemokratis un zīdam
organizācijam nemehdiu nādu dot.

„Kas tu par sozialdemokrati?“ wišch novihipno. „Tu eši burschus.“
Tad noshechās mani blatuš un mehš sahlaam farunatees, lā wegi draugi.
Bet redhams: peenahkluma apšķira wiņam nedod meera. Drīhsī wišch uſ-
zīcas un staigā atkal ar fānu traufu no weena sehdeku rindas us otru.
Un jačaka: wiņam ir fewiški panahtumi. Lai drīhsaki atšabinatos no
ellīshīkā troschna, to Kraits ar fānu rīku bei īsnehmuina iſkatram tāka sem
deguna, daudzi jau preečchlaikus sagatavo fānu artāmu. Vēžs referata
us mahiem ejot fāstpos atkal ar Krastu un gājām gabalu lopā.

Stalti wišch fotoja kāvā leelājā īchinelī, pilna mehnēšča apspīhdēts,
tā tāhdā nāts faralīs. Uſjāhīam walodās. „Es nefaprotu“, wišch fuh-
rojās. „Rad sozialdemokratis runā, man leelas, ta tam taisnība, runā sozial-
revoluzionars, tad išnāhs, ta atkal šķīm taisnība...“

No ta wātara redieju Krastu ar fānu bundschu iſkatrā mitīra un refe-
ratā. Ar parasto brawuru wišch fotoja no sehdeku us sehdeku un pagruž-
bīs bundschu sehdeku am sem deguna, schwabšnaja to, lā auſšs triči zēet.
Un ar parasto stubu, lai atšabinatos no nepātīstamā tāhwołka, daudzi
meli fānu. Vētera graſt Kraista upura traufā.

— Bet ar waltēklogo iſkenti!

Naw ūlehsama muhsča draudība...

Wehl biju ar Krastu lopā tāhdas anarhistu grupas dejas wāfarā.
Kraiks bija wehl jo wairat progresīvis un iſskaitīgs lā plīnings jaunslungā.
Jauns lōtīms, balts apkārtīts, saekoti mati... Pat garee treeku tupticha
sahbaat atdewuīchi weetu, glišķām lālahdas turpem. Bet mani wišwaitek
pahrtiedia tas, ta wišch bija aismirīgs fānu dīlo eenaidu prei ūwee-
schein, atšabdams dat nowahītā fānu svehīta peenahklumu: staigai apkārt
ar bundschu. Jo bijis, kur bijis, wišch atkal atradas lā dābīs pee tāhdas
farankāmatu ebreju ūlkes fāhneem.

Un vēžs ūla wātara wišch nosuda. Zik beelschi ar nestāgāju pa bui-
taru (Arve, Krastu wārīs nerēdeju). Un kolonijas farihlojumos stāgāja
zīs ar wāna bundschu. Kur wišch bija palizis?...

Reis gadījumā es opprečios tāhdam eferam, tas notizijs ar manu
Krastu. Redieju tuhlin, ta cīmu aīſtāhīs sahpigu weetu. Efers ūweebās,
parauſtīja ūmeekħus un aīſgriežās no manis us otru puši. Bet galu galā
tomēr neistureja, un nogodinājis Krastu wišpirms par zuhku, sahla tāhītīt
par manu draugu behdigu ūtāhī. Vētti. Ū ūtāhī Bernes profesora eetē-
fāhanu, wāni īeenehmūtī Krastu ūtāhī grupa un uſtījejuſči wiņam daſčha-

daß pabarischanaß, là par peemehtu: wahlt partijas wajabfibam naudu. Un te nu iirahbtjeß, ta Kraßtis wirß apfog. Wini fassauftschhi beedru ksefu, bet Kraßtis, nenogalbtiß teefas isnahtumu, nosudis là atmens uhdent, pa-nembamß llhdri sawo istabas beedra fabatas vuifsteni. „Bei là winsch mar-rea juhb apfagt?“ eeprafos netizigt. „Wifaß schis naudas wahjamäß bun-dschas taifchu là eerhloas, ta nauda gan trih! pa zaurumu eefchä, bet ahru pa tureeni nenhä.“

„Ul, mahzat juhb winu! Redsamß: nebi ja wiß eefahzeß“...

Wehlaß babuju no Kraßta istabas beedra sinat leetas ühtumus. Winam jau agrati bijufschas aifdomaß, no kureenes Kraßtam sahkuß raftees nauha, un tadehli fabziß to usluhlot. Un là nu weenu rihu usgahjiß, ta Kraßtis tezina pa bundischas zaurumä eebahstu plahni notrihlu galda naßha aßmeni, itlä pa glumu dehli, weenu naudas gabalu pehz olla laulkä no-bundischas...

Ashabadse.

Ul Ashabadßi eepafinoß emigrantu laßtawä. Schäftsiju patlaban sahdu pee laßamä galda peekhdeetu schurnali — laßtawä wißi schurnali dija lehde peekhdegti pee galda. — Peepeschli, itlä abäm lahjam reise, eelez no eelaß istabä maß häuß wihrinß, nenotejama wezuma, bet ne wejais par triib-deßmit, melnu fasaß bahrbinu un brillem us deguna, — gehrbees melnd freewu frellä, bahrkainu jostu, galwå meina, döla, mihtjas filzes platmale. Peegilpojiss ühleem, schigleem solischeem pee galda, winsch apstahjaß un saldi kriñgi eefmejas, rabidams uj peekhdeetu schurnaleem. „Olai, là sozial-demokrati siehdi lehdeß gilweo döshwo wahrdi! Brühnumß, là nededfina us fahria! Tas taifchu iratali, ta pee Nilolaja II.“...

Ulslhstoß: ari es neatrodu schahdu laßtawas administratjiaß rihzibu par fewischli pareisu, wißmas, par glihlu nè, bei eenahzeja wahrdi un toniße-mani ubudina, un wehl jo wairas tapelz, ta tee webrisi pret partiju, pee turas es paß peederu un tapelz es juhtos peespeesiß winam atbildet.

„Utwainoß! Bet virmä fahriä, ta now sozialdemokratu, bet freewu kolonias laßtawa un oträ fahriä: Ko lai dara, ja publisa til meschoniga, la tswaß, vai sog sabeiidribas manta?“...

„Sabeiidribas manta!... Laßa sabeiidribi!... Preelsch fewi es eßmu sabeiidribi...“

Man stahstijo, ta fcheit warot dabut sozialdemokratu literaturu, bet là rahdas, iad to now itmea“, winsch turpina, luhdodameß apfahrt istabä.

„Dabut war, bet laßtawas pahrsinis patlaban usgahjiß.“

„Swechdais nofchischaß freßlä un nemeerigi schuhpojas ar wißu to. Juhb eftat latweetis!“ winsch man noprata zeeti.

„No la juhb là spreeschat?“...

„Winsch atkal ihü, kriñgi eefmejas. „Tab jau schihds ari nepaßihtu schihdu. Es potß eßmu latweetis.“

Sahlam runat latwissi un muhsu faruna peenem wairak intimu raf-sturu. Dabuju sinat, ta winu iauz: Ashabadßi, ta winsch anarchisß — individualistis un eebrauzisß Genße nodibinat latweeschu anarchistitu grupu, Vaßara teesa“.

Sawd farund aifsehräm reisem newikuß ari weenu otru sabeiidristu, waj politiku jautajumu, un mums iżzelas maß disputis. „Ed no piähpa-jäm iħri nemanoß wairak là standu un schihrameß, là daſħdeen labi pa-

Nyftami. Geraffitijam pat weens otrum fabetas grahmataš fawas adreses un usazinajam weens otru uj tehju, pec tam speesdam ikti rofas.

Katram zilwesam ir pret fawem lihdzilwelcem fawas simpatijas, waj antipatijas. Dacham winas robas gauß, aug lehnam, fa zilwes pat, un jabolam, winas buhs muhchigas, nemainisees itnefab, jo lais winas titai powairo un nosiprina. Bet iab noteel fawt las, dachreib pat giuchi neezigas gabljum, weens wahrbas, pat weens stat, un noteel luhsams, veblchyna, negaldita pahrmaina: simpatija pahwehrtus es anticipatija, waj otrabi.

Manas simpatijas un antipatijas robas jau pirmo azumirli, tikkibsi ar fabdu zilwesu stahios laut fahd safar. Un pec tam pirmas eespalib ir neween noteizofch, bet ari paleefsch. Nefas man now nahzees iff gruhti, fa mainit fawas juhtos pret fabdu zilwesu. Domaju, pat ja gaditos, fa fahd man nefsimpatijas zilwes, mani isglahj no nahwes, simpatijas winch ar to man nebuhu. Es justos, fa wina paradnes, bet mihiel es wina nemihetu. Usbabade man bila simpatijas, nestatotees us to, fa muhsu usstat gandrisi wifos dshwec jautajumos csi jo ok isschlher, nestatotees pat uj to, fa winch man daschä sind islitasimeelligas.

No khis deenas es redlejos ar Usbabadji loti beeschi, daschlahrt pat waikas reises deend. Winam bila illa ihpocha mahlfa: parahbites un at-fal nosust. Tu eji pa celu. Te peepetchi tew preefch, illa islibis no temes, parahdas masais wihrinch, usmauzis fawu melna lauseni dukt poht azim, iszehlis degunu galid un zilpo fawem shkeem shigleem follicheem, daschabam grahmataš padus, us ween waj otru pust. Muhschigi wiman darischanaš, muhchigi winch steigā. Daschlahrt ihfcham raugu to aifert: „Nahz peefch! Vaplahpahimees!... jo runataš winch leels. Nah walias!“ winch atmet ar rotu. Un nahlamd ozumirli isgaiss atkal... Reis, redlami laba buhschä, winch mani usazinaja eet lihdi. Winam te wehl eft, blatuš eeld, masa padarishana un pebz tam winch buhschot pilnigi brithws.

Biju ar meeru.

„Nu tad vagaidi!“ winch man vašla, fab bijam pebz kreetna gahjeena nonahlučhi pee leelaš irinestahwu mahjas ar nestatameem sursteneem. „Man te drustu juusstrej augsch.“ — Un pasubis winch ir. Domaju: ja jau nu buhs ta maſa padarishana, un gaibu. Bet paeet weens stundas zeturšnis, paeet vrs, tomeht Usbabadje fa nerahdas id nerahdas. Beidsot, fab jau efmu waj desmito reisi nonehmees pebz weenah minutes eet projam, winch isnahi. Dulia faimneeze, negribeja mani ne par fo eelschä laist: ne-ejot mahja!..

„Sa tad nu tu buhs swabads?“

„Nè, man wehl jausstrej tajā namā, winch rahba tahiuma uj fahdu fasormai lihdsigu eftu. „Vahris minuties buhschu lejd!...“

„Nu, zereüm!..“

Bet ari schoreis dabuju fawu stundas zeturšni nogaidit.

„Tagad tew jaissaug kreetna glohie aluz, ziadi...“

„Tuhlin, tuhlin! Wehl titai tur, tajā dielienā nama sehtu“, winch rahda tahiuma, paschaš celas palā, us augsteeem desloneem muhreem un zilpo steigchus ween uj preefch, nemos nenogaidijis, waj winam felou, waj ne.

Nu man galig'i arstrejus duhschā.

„Waj es tew fahd nerre?... Ja jau eñ usinchmees posiljona amatu, waj faut fo tam lihdsigu, tad straibi weenah pats. Kam es tew wajadisg?... Nojskuojos un eju uj mahjam.

Vasaubeta welsela pehzpuusdeena. . .

Nahforschäss diwi deenas nofehdeju istabä.

Man bïja janobeids lahdä rastu barhdä. Bet hilfhs tretchä deend if-
gahju us ecias, lai novirkhu jew Journal de Génève, no kura mahzijos
franschä walobu, lad us eelas siuhra Masais ifnirst if trotuara gahjeju bara
un nostahjäss man blatus.

„Nahz man lhdäss pee manis! Man ar tevi kasjapahrrunu“. . .

Neatbildu tuhlin. No weenäss pufes: man wehl duftmas us winu par
manu ifnerofchanu, bet no oträs pufes: pehz diwu deenu stingra darba
nebuhtu flitti daschas jundas ifwehdinatees. Bes tam, newaru noleegi:
finama nirkahiba ari drusku futuna.

„Nu nahz! Eepahstlinaschä tewi ar sawu istabas he.dri Sarkano.
Padserum tehju“. . .

Bet tu mani sahst aksal wasat no weenäm durwim us otram, “es ne-
waru nozeestees winam nepahrmelis.

„Né, mehss eejum taisni us mahjam.“ Un laikam pilnigä pahrlezzibä,
fa es winam seloschä, winsch apgræschas strupi apfahrt un zilpo saweem
eraasteem schigleem folischecm us mahjas pust.

Jaaflishtas: là agrati, là art schoreis wiwa noteiktä stingrä usstahschä-
näss dara us mani finamu eefpaudu. Juhtos aiffahrtis, bet nefinu no kuree-
nes man peepeschti robas zeefchä nodoms eet winam lhdäss. Bet lai warenu
lhdäss tiki, tad japaheidhas. Un es puosteizirus dodos wiwan pafat, lhdäss
panahku. Vehz zeturidal' jundas gahjeena esam pee mehrka. Masais
apdshwo gliku plachu istabu, ar diweem leeleem logeem, leela moderna
nama oträ stahwd. Olshwolka falmneeje = wahzeete. Schweizees efot
neithras. Bet galwenaiss, fa ar sawu wahzeeti winsch war pehz n. d. d. prahha if-
runatees, kas manu brahram daschreif no leelaka swara. „Klaufees, tu iau
dshwo là leelstungs, salih dñinot ar mani!“ newaru nozeestees neisauzees,
lad esmu apstaijis istabu. Bet winsch negreich us manu issauzeenu ne
majam wehribu. „Vusdeenas un watarinas mehss ejdam pee falmneeze, bet
brofasiis un palaunagu gatawojam paschi.“ winsch rund ar pahertraukumeem,
riblodams tehja galdu: halmaitis, sweetu, fecru, pat gabalu schokoladees.
„Tuhlin falmneeze eencis tehju . . . Klaufees, Sihman, kas tas nu ir?“ . . .
winsch fawz peepeschti pehrkoma balsi. Netad nebuhtu sagaidijiis, fa iahdam
majam wihrinam til stipra un rupia balsi, jo itadi winsch daudsejada sind
man atgahdina feeweth, waj nelaisd nowezojuishos puzaudschu sehnu.
„Zelees angishä, jaehd!“ . . .

„Isbrihnijees rangos us Maso. „Ak id, tas juhsu draugs. Kur winsch
ir?“

Bet Masais laikam labi fina, fa ar pehrsona dahrdbeem ween Sihmanis
now usmodinams. Tapehz nem pehz brihchä no stajja augschäss mahzijas
trihä smagu wingrotajui bumbu un sweetu to ar wiwu spehlu pret beesu
portieru aiffahram durwim preteid seera. Portieri fabulas un bumba —
juhtu — notriht alsová us taut ko mihistu. „Ko juhs darat?“ es fawzu
isbrijees. „Juhs waru wiwu nosit!“ — „Ne til weegli!“ Kad juhs redien,
lä winsch eragees spilweren! . . .

Buunba tömeht, lä leefos, sawu usdewumu ifpildijuse. Alkowä ifgetas
sawads trofniis, — lä ürga spran loschana, lä taleja plehchä schmahlona,
pastarpam daschi rutistochä valis isgrubjii labstu wahrdi, un pehz brihchä
starp portierem parahpas leela, fartsana galwa, bet til fartsana, fa jofigaida:
wiwa tuhlin sadegs fartsana oglé. Garee, ispluhruischee, weetam tweedru

salipuschee matti, fahldra, nelopid bahrda, platais, lä ar trähnu nofmehretaiß
gihmis un resnais wehrlcha laiß, — wifß itd degtu ar farfanu kwehli.

„Muhsu leelakais teoretikis“, pafkaidro Masaïs, rähdidams us farfan
weinu.

„Es eftmu praktikis un tå mehß abi it teizami fateekam.“

Va to starpu, farfanais welns ir usgehrbiß wezu, bruhnu, pafchauftas
wadmalas schaferi, ar wairaldas weetås atrifushäm wiilem un atschahpojis
lihds galdam, sur nofchichas smagi stehfld, negreidams us mani ne masalo
wehribu. Es luholo ari winu neewehrot.

Mehß nemamees palaunagot: dferam tehju ar peenu, pefofcham sweet-
maies ar mihißtu tretnu feeru ar plahpajam.

Jafata, fa fajutos pee wineem deesgan omuligi. Masaïs, biju weilis
treejeß, lai gan daschabri meloja, fa pafaußt suhpeja. Aci Sihmanis pa-
masam atdubuja walodu, flatotees pehz ta, par zit wina feja peenehma dabifstku
meeßas trahfu. Bet las man wißmairak paika: wini mani lisa meerd ar
fawu anarçifmu un nelaunoja art zitas politifas partijas, bes la freetnam
anarçifstan parasiti nawa eefpehjams isteit ne deimit wahrdi. Papalauna-
gojuschi, aifshpinam papirofus, — Masaïs ir ihsta freewu tabala, — un
turpinam plahpat. Ulinos, Masaïs mani ecazinaja, lai faut fo vah-
runatu, bet winsch, lä leelaß, io tagad aifmirjus. „Voti labi!“ nobomaju.
„Wini tomeht ir, Bahara teefas“ laudis. Un las winus pañhi? Labes,
uhi no wineem finama attahiumd“.

Klauees!“ Masaïs papejai man ussauz, lab sahlu no wineem at-
wadtees.

„Ro tu teifß par tahdu ideju? Man ir leels plans.“

Vanahz tuval, es tew lo ififaidroichu. Bee iam winsch eefohl ar
simmuli willt us papira lapas daishadas strihpas un litt punktu, lihdi bet-
dsot usseit lapas widü leelu melnu punktu ar frustu.

„Ro lai es tur istatos un fo lai fatu? Es neta nefaprotu“. . .
„Redsi, las punklis ar frustu ir pilsehtas arfenals, schitee puntli ir ap-
sahrtrees nami un schis strihpas ir eelas.“

Un, redsedama, fa ek paleetu nevazeetigs, sanem mani pee rofaß.
„Beefehd, las ir imariä gabais un es gribu linas ari tomas domas. War-
buhi tew aridjan sinami pahrs duhshigü puischu, turi waretu nahlt man
ralla“. . .

„Bet tad fast gaifchi un slaidri, fo tu ihitt gridi!“ . . .

„Saprotams, fa teiffchu; gribu tikai pehz fahrias.“ Un winsch sah
atkal willt strihpas us papira. „Statees, zik ie weegli peeult slach! Un
arfenaß tispas lä neapfargats. Min wajadfigs tikai 30 duhshigü
puischu ar naganteem un braumineem un daishads minuidß winsch ir mans“..

„Es grivot negribot, paleetu aif pahrtsteiguma waleju muti. Ra nahls
fas labß, biju jau sagndijis, pehz wifa ta zewada, bet lä fas . . . ie jau
runa pñchopaitja . . . ahrprahts . . .

„Nu, un fas tab, ja arfenals buhß tawß?“ — „Lab mehß apbrunoß-
mees, lä nahlaß, eememßt wehl paiku un telegrafu un pilsehtas wadu un
iad Genfe buhß muhsu.“ — „Un tad?“ — „Proklamajjas jau buhß gata-
was. Mehß usiazinatam pilsehtas proletariatu, pagrabu un naftas patverimus
eemihntneelus nemt pilsehtas pahrwaldibu jawas roßas un domaju: wini ne-
buhß us to diwreis aijnam.“

Nudeen, las jiltwels naw normalis! . . .

„Teefham ideals mehris! Dot baßlahjeem un faulēs brableem is-
laupit pilfehtu“, nofatu ar bātu niginashanu.

„Gente ir bagata deesgan, lat payreezajas reis aridjan liktena pa-
behni“. Maisais atbild wiðjauratā, nemainigall behrna bāti . . . Pee-
vefchi man eenahk prahī: „Winfō tafchu to leetu nedomā nopeetni,
winstch dien ar tevi jolus.“ Un es fahlu kalt fmeetees. „Tapehz tu fme-
jees?“ winstch waiža iſbrihnies. „Tapehz, ta tu iureji mani par tahdu
weentees, ta es tawt laupitoju stahstu nemfhu nopeetni. Tu pa nakti to
iſdomai un gribi tagad mani ar to panerrot. Bet, draubin, iad rew wajo-
bjei iſdomai to aþprahītagu.“ — „Rā tā?“ winstch nopraða man aš. Un
pazehlis degunu, fahli fchurklat galſu. „Rad tu eſi manijis, ta es ar tevi
bēmu jolus?“ — „Bet iaws nupat attihſtitaiſ planis ir par bāuds aþ-
prahīgs, lat wiwu . . . „Aþprahīgs? . . . Rad tur ir aþprahīgs?“ . . .
„Winstch ir aþprahīgs no weena gala iſhōi otram un latram normalam
gjilwelam to wajaga ſapraſti paſčam“ . . . „Ra tu eſi tāhd̄ ſak ſatla, to
es neñinaju, — atwaino! . . . Es greeſos pee temis, fā pee nopeetni pee-
bālwojuſčha rewołonatora, turſch war buht pallhſfigs ir wahrdeem, ir bar-
beam. Redju, ta emu wiħlees. Bet tad naw wehrtis, ta es ar tevi
runaju“ . . . Maisais ir uſleħis no frehſla, faburſa nikni pierſtos fawu
Genseſ planu un fahli teſai pa iſhabu. Redjams, winstch ne pa jokam uſ-
budinas. „Ro tu no ſozialdemokrata ſogalibis?“ noruž, fagubis frehſla uſ-
nauſchhanu, farfanais weins.

„Ja, teefham now labi, ta anarchisti heedrojas ar ſozialdemokrateem“,
es atbildu. „Tapehz ecfim labak latris ſawus zekis un netrauzeſim weens
otru.“ Juhiſ ſawadi aifustinais. Man iſta faut fur ſahpetu. Peeju
per Uſhababieſ. „Pateigos par laipno uſnemfhanu un atwaino mani, ta
tawas zeribaſ iā pewlhiu.“ Sneedu wiñam roku, bet winstch negreſch
wairis us mani ne maſalo wehribu. Panemu no wadscha žepuri un
aifeju . . .

„Igħajjis uſ-ſeila, juhti iſta atweeglinajumu. Bet jaſaka, ta wairat
deenax nobarbojos ar domam: aſi fahda eemeſla wiñi man aiflaħha ſawu
planu? Ra eg negreſchha un ari neċareħu buht wiñneem palihſfigs,
wiñneem wajadseja li labi ſapraſti. „Katrā find wiñneem biha wehl ſawis iſ-
paħċiſ ſlepens nodomis ar tevi. Birma ſahri: wiñi għiex ġibnej dabut tevi
ħaddi nageg“, noſpredu per ſewiſ.

Nahamids deenax redſej u Maso, tapat fā agrati, tekajam ſawiem iħ-
feem foliſcheem, ie pa biltwari d' Arve, waj fuu fur zilur. Bet meħd jau
weens otru wairis nepafinimees. Sanahzu ar Maso aktal lopd veħġi
wairatam nebda. Rahħda anarchisti balle, fura man biha eċċiaweta, fā
wiſlepnatais un wiñnterċantatais freewu ſolonijs dejas wairat. Ra
anarchisti riħlo balleſ, turas pee tam wehl eeflawetas wiſi pilfeħid, war-
buht dasheem iſiħsej fawadli. Bet jaeweħro, ta aħrejseem wišpaħri newar
mehrot ar Kreewijs meħru. Bej tam, taid laiħa, zil es ſinu, biżi Gense
wefelas aſtonas anarchisti grups, no farfašeem buntawneſseem un paſħa-
woħxhaſ ūtħixi għaliexem ar dinamitu (kuri pat nelha ja nafad uſ-ſalewu,
ja to efti burxgħu iſpreeza), iħbi meħrennakeem opportuniſteem, kuxi anarchistmu
atfina wehl iſta teorija, kureem anarchistim biha wehl iſta idealis.

Dr. Urora grupa — balleſ riħlo ta — klatijsa paſča labajā
spahrnd un fastaqweja galwenā ſahri no iā faultajeem Genseſ „staroſchli-
zeem“, kuri biha paſħeħiufi pilfeħid jau eebkhwostees, cegħiha finnu iħ-
wolli un turibu. Saprojams, ta anarchistim tieem biha wairat, waji nu

wēza tradīzija, wēj ari mōdes leeta, iskemot neaudus intelligentus, kā par peem. pāschu Dr. Uronu, kuri teekham bija kreetni anarchisma teoretiķi. Bet Dr. Urona grupa bija wišbagatala beedreem un auga wehl arweenu: galwēnd kahrtā ar no Kreevijas eebrautuschiā jaunām studentiem.

Gegahju dejas salē, kad jau dejas preeši bija fasneegučhi fawu beg-punktu. Diwpabdomit wiħru leelais stiħgu orlestris ħmillejja, kweza, ruħza un buħza, iż-żei no tam attaratos pafaules pagħlabuċċana no boja eesħana. Dejotaju pahri wirpu loja pa sali kā weeħi eerauti, kā prahħa jukusħi. Lihgħiġibai nebija robesħu.

Nostatiess briħdi raibajā, wirpu lojofschā nudselli un pahleeginejes, kā no man paſħfstateem tur neweena now, pahrgħi u blakus sali, kui bija ceribloha buxte un daſħad iingħellangeli. Bet ari ie newareju ne-weena pafinās eeraudst. Redksam, ie nebija weetās „maneeñ laudim.“ Saħfu aix gara laisa apluħkot salies isgħażnejum. Teekham lepni! See-nas apliħas misiġġi spoguleem un grejnām bildem, paſtarpa feend eetlipliās maholgi isweidħas kolona, ar laileem ieewesħu tħeleem wir-fotn. Greeli isgħażiex desoratiweem isgħażiexx un reliexem. Nekkalotees us to, ta no greestiem farajx tħihs lelli daudħiċċu kroxa kulturi, pilni elektrotām uġunim starp neftatajseem kifla, wiñulem, gar feenam, ismelletid weċċas deg elektriċi kandalabri. Wijs spiħd un laiħas kā tellid. Toħeħiċċo pex kawabda, baxi apliħha goldina, pafauzu glaħi alu un luuħlojas pubblika, kād ppepesħi is-kausħu druhim is-nisri. Ushħabde un noħbeħħas pex mana galba man preti. Winsħi ir-druħm is-redsam u isbudin. Labda roka pirkist nerwissi pluħla meħġi klasa bahrdin. Degundu ġħnur kā gaħi. Meħbi żieħi kien abu labu laiħu fluu. „Tu jau fen tie eff?“ winsħi man użprar beidħot. „Waj nemaniji pex bufejies dittuħi brufnu s-ħenju, gadu 20 weżum, farlaneem freewu krekleem sem tuħiġi-xaqqa?“ . . . Utbildu, ka nè. Majais pafauz pudeli alu un fahl to dixeri kā tħeju, kħieem malzineem. Es ari pafauz pudeli alu. „Var lo winsħi taħbi salidnis u isbudinejes?“ . . . Għribi ewwelki winu walodd un tadehi es-kahla: „Lepna tauta — muħlu Genfex anarchisti! Jismellejxu ġiġi grejnāk telpo wijsa piffekha“. . .

Nekkien protu tafeħż, bet manx newa nigaħi issteżżeen u isbudina. Winsħi wehl jo waqt. Wina pirkist fuwella duhr, luuħas dreb. Winsħi uñi noħbeħħas: „Anarchisti! . . . Leċċi kli anarchisti! . . . Schehi, ka mani puixiħi now te!“ . . .

Es peedha mjuu winam papirofu. Winsħi to atridha un pafneeds man zigar. „Es nepiħpoċċu“, winsħi peemetinu. „Man weħl darb ppretsħo.“

Bet tad-iż-żi der kreetni duħm. . .

Winsħi man neatbild, bet, eeraudniżi fułaini, kieni patlaban puġiż-że-hom dodaż ar uħodu papaħħi rola un freewu ġħnabha pudeli paduše no bufejies us salies oħra galu, uffażu tam: „E, lipaino!“ Uttażu man Dr. Uronu, bet iħlin!“ . . .

Fułaini, iż-żei fabiċċeż, apstajhaż zedā. „Dr. Urona tgħiġi ir-patlaban tur, tojā grupa“, winsħi norahha ar galu u fużżiż jautru treezeju pex salies burwim.

„Nu tadehi es-żew fuu: iħsauz minn tuħlin,“ nofala. Maħsi taħbi baxxi, kura pretruna newar buxhi, un fułaini eet ar wiċċu nastu rola s-sauct Dr. Uronu.

„Es wiñcem parahdischū!“ . . .

Beħżejj pahriż azum iż-żejj Dr. Urons ir-flaht, tumiċċi s-ebreju tippi,

gadu 40 wezumā, rubdigi noskuhtu seju un galwaš laufu, leelām tumšām brillem us deguna. Winsch ir neleela auguma, bet drutnās, spēzīgiem māstuleem un dīshwām tūstibam. Vilitais galwaš laufs spīhd elektroīstā apgāmojumā lā nolatois un iżzel wehl jo spīltaf wina dīshwibas pilno enerģisko strukturu. Jaunībā kowes ar bābu un wišadeem truhumeem, tagad jau freins pāfahumās us korpulenzi. Man Dr. Arons ir ihpaschi interesants ar sahda beedra nostahsta, ta winsch eftot iſtudejīs fawu medizīnu pēc eelas luktura gaisinās. Droš, lai nebūtu jatehras pehrrot petroleju, waj abonejot gaf, winsch arween mēlejīgs istabu, ar logu eelas luktura tuvumā un iahdejadi sastrahdajis winas gaismā septini gadus. Tagad winsch ir eezeenīts ahrīs un leek sevi famakatees.

Vilsons Aron, man iſtobis no latwiešu anarkistu grupas „Vastara teeka“ cetaisjet no jums, lā no schā wakar atbildīga rihlotaja, 200 frankus. Kā pasītīrīnājums, ičheit grupas mandāis ar iehgeli un paralīsteem,* Masaīs nosaka pazītā balsi, nobodamās Aronam aistaistītu fuweru.

Sā laikam runaja fēns Romas tautas tribuni...

Medjanis Dr. Arons pamēk pafneegto fuweru.

„Kās iee par 200 frankiem?“ winsch waizā nespaprascā.

„Nobodīls, waj soda nauda, lā juhs to gribat, par to, ta juhs, lā anarchīsts un sem anarchistma iſlahīnes rihlojat mukligus dejās wakarū, ubagojot dehī santiemeem gar burschju fabatam.“

„Uha! es faprotu. Bet ja nu es tomehr nemaksaju?... Sew pat brihnūmu, redsu, ta Arons nem to balaganu nopeetni.

„Par ta mehā schīt nerunasim! Veidsmais terminš pirmdeen, plīst. 6 wakarū, grupu tipografijā. Sās buhtu vīrnais numuris. Tagad nākis otrais.“ Šo teijs, Masaīs iſwell no labatas braunīku un laiš weenīku pakal otram wairakus schahweenus widejā frona lukturi. Luktura lampas un trīstala wiſiļi plīst un kriht schlinbedami us grīhdās, wairakus luktura ugnis ilſeest. Salā māsu azumītī ūastingums un nahwēs kūfums, tad peepēši histeristi kleedīzni, wišpārīgs ībūdinājums, krada, feeweetes ghībīt. Otrā pušē nostahjī spēhlet muſīta ... dejās publīta drūšmejas gar burwim.

Statos, kas notiks tāħlat. Waj Masaīs wehl nelaidsi sahdu joſu wald, waj Maio sahds negrahbs ar apklasse... Bet itin lā tas buhru pēderejīs pēc schā wakarū programma, un wiſs, lā nākās, iſdarīs, Masaīs eebahsch meerīgā gard fawu braunīku fabatā un norundedams pēc ſewi: „Tagad juhs wairās balleš nerihlofai, wišmas schīnis telpās nē“, aisek faweeem ūħkeem foliſcheem us iſeju. Un neweens pat nedomā wiens aſſtaret.

Brihnijos par schahdu publikaš. — It ihpaschi balleš rihlotaju, ewangeliſti lehnprāhtigo iſtureichnos pēc Maia vateesi melchonigo rihjibu, bet driħiġi edomaios iħjixx ċenejlu. Mumis, redsat, neweenam nepatila, ta polīzija sahdcieis cejalutis kolonijas leetās. Kur nu wehl anarchistīsteem, kas walisi, waliiš teku un polīziu neatħiħi, wareja buht patiħlami, ta walitħ polīzija eemaħas winu eeffċċejās grupu padariskħanās? Gan grupas ūpejji iſſekkirs, kas waliniġe un kas ar waliniġo darams...

Nahfarīas pahris nedels man nahzās noſehdet mahjās, jo gadijās sahds rassiu darbs, ar kuru zereju daſħuš beſmit frankus nopeinti. Tapebz neisnahza man ari fatiſti Maio, lai gan pehz finomā traſħa anarkistu balle to weħbejós. Te otrās nedels beigās, sahda jaudi pehzpusdeenā, — biju paillaban nobeldiſs fawu tultojumu un gribēju us ta reħfina ſew farihlot

masas bñhres, noperkt lassiju, kwaigu baltmaissi, freestu. — **Masaiss eerobas** pee manis pilnam pubudem un fabatam daschadu wihtottu. „**Saprotu,** ta tu manis negaidli, bet ir wehris manis gaibit!“... **Vee tam wiinch kaleel us manu** galdina sawas pofas un fin laud: feeru, schlinki, lassiju, seepes, cho-
toladi u. t. t., iuhda daudsumd, ta us galda wairis nealeek swabadas weet-
tas, fur nelli sti noft. **Es statos** sanemidam rotam. „**Bet lo tas nofthme?**“
es waizaju: „**Waj ee winnejis loterejä, jeb waj tu iehre noft Arona** 200 frankus?“

„**Tagad dabu** tital freestu flaiju maisses un peenu, es pa to laiku uflischu uhdeni lassijai. Un tad saehdisumees freeini! Te naw id taupi“...

„**Veih vusstundas** tad nu ari, ta liskees lahti pee galba, ta ahtrakt nebedsam, lamehr no prahrd schlinka gabala wairak nebija atlizees, ta taus. Uri zitas labas leetas farutufas lihdi netzami maseem apmehreem. „**Ehdi tkoai, naw lo taupi!**“ laitu pa laisam efauzas Masaiss, ari patsh tehdredams lo war.

„**Bet lassi, tas tem** tomehr bija par eedomu nohlt ar sawu prouifijaas trahjumu pee manis, lai winu te noehstu weend panehmeend?... „**Waj grbi wehl?**“ Masaiss waizaa un noleek man preefchä us galda leelu salchki daschadu muhksiferu un atleghu. „**Tawi laimneeli** naw mahja. **Gestim** winus kifrait“

Man issfrejha larsis zaar kauleem.

„**Ko, tu jau sahzi nodarbotees** ar eelauchandas sahdsibam?“ es waizaju isbaisies. **Defmit** daschadu domu straibida man pa galwu: „**Es tagad** wina lihdi bolibinces... Dabuus to mani bcdri sinat...“ **Statos** us Masaiss ut gardas malites atlelam ar dujam un reebumu.

„**Bet Majo** mans issauzeens un eraiida statis nemas neaissstat. **Wiinch** pasimih un turpina: „**Wehl nd,** mehginois tifai. Jimehginaju pee dascheem veelctameem lambahereen sawus muhksiferu. Nahfamu nalti, tad, draudsin...
Tad ees wald gala istrohde! Vagaidi lihdi rihtam...“

„**Mcelojices** Masaiss man pastahsta, ta Dr. Arons winam peefuhitits gan prepratis 200 frankus, bet ee tam nodevis winu un wina grupu lopejai grupu teefai. Un tad nu wini teefajuschees un plehfuschees sawa starpa wisu to laitu. Galu galda istrohdees. ta rewolusionaraas elementas, ihsi anarkisti, grupas toomehr pahriward un Arons sawas suhdibas psiam-dejib. Bet ceihtaitas larsch ar to wehl neefot nodeigts, laifnibu felot, wiinch no to wehl wairak eededeesees. Tagad wini eftot fadaliuschees pilnigi divi preicjos lehgeres un aronisti wineem spiktejot la ween warot. Ta wineem eftot lopeja tipografija, sahda Arona peefteria dñshwoll. Un tas wairis nelaishhot sawus pretineetus pee lewis eelschä. Un ta nu „ihsee anarkisti“ eftot bei tipografijaas. „**Bet mehs wineem parchdism!**“ Masaiss nobeids vashavinig.

Un wiinch preegigi irin rotas... .

„**Kas ar to zilwelu ihsti ir?**“ Galu galda wiinch latfchu pilnigs laupitajis, ihstis nofiedineela tipis. Un ar rohdu es estmu eefuhlees draugos. Wiinch latra sind lausis fallu, ja ne schodeen, tad rihtu. Par to naw to schaubitees. **Tad tital** peeraugi, ta tewi aridjan nepeefmehr lahti. Nd, tagad ir deegan! Eftmu ar winu deegan pinees. Lai wiinch eet pee weina

Negribu wina wairis ne redset un behgischu no wina, ta no mehra...“

„Te wehl ir zukurš, lafijs un zītas leetas. Nem winas atpakaļ,” es
winam nošātu, tīhdams wina bagatības atlecas atpakaļ papīros.

„Aš, so nu, neeti! Man to manta netruhīst! Bet so es domaju!...
Franku veezi es waretu seidot. Waj tu newaretu buht til labš, atmest pahē
pudeles wiħna? Tu labak sini, tur te dabut”...

Newaru leegt: ari es pehz tāhdas maitītēs buhtu labprāhti dsehris
glahsi laba wiħna, bet paleku zeijs, lā aktīns, nepadodoġ.

„Man waits naw laika: jaesi us grupas sapulzi”, meloju winam un
taisos us iieeħċanu.

Wirsch wehl mehqina mani pahrtunat, bet redsedams, fa wina agita-
zija nesa nepalihs un ewehrodams manu peepesħo aħsalumu, ari wirsch
nem faww zejuri un meħs isejam us eeliu, tur drisji f-kiramees weħst un
formali — taħbi us faww puši.

Tā nobeidsas mudfu meerta swieħtu maliit aħkal ar difafordu, gan ne til-
fatu, lā pirmo reiss, bet toteej ċo dīlafu, daudi dīlafu, — nobeidsas ar
pilinu luħsum muħsu faħiġi, ar farax pahrrautumu us wiżeem laiseem.
Var to es bjuu neħchaubni vahrixerżinats.

Otra deenā għażi u emigrant ehħażu puždeenā ar deesgħan nemee-
riġu ārbi, „Tagad tuħlu dabušu finar, koo Ushabade sekar ihst domaja
ar faww gala isħraħi un lā winam ta isdewwiex. Wuj nseħħd til jau
fruħiñ”...

Bet ehħażid wijs meerigi. Tā tad pilseħħa neħħi iħpaċċha noti-
zis nawa.

Te ċenahl ehħażid emigrantu laftawas pahrsli is Stolbowi un mani
eraudskis, fuu jau par gabalu: „Iwan Fiedorowitsch, waj fuqx finar, koo
juħlu draugx Ushabade isħarijiet... Juħtu, ta nobħi. „Te tew nu
ir!“... Wirsch ir-eegħiees un tu topi, saprotams, eestatits par wixx
draugu. Vineaħħi weħl ar-tahdeem!”...

„Kas wirsch man par draugu?“ norpru Stolbowom pifti.

Stolbowi mat-nejtib, nofmejjas tilik phee sejjs bahrida un turpinx:
„Malużi! Ushabade! Malużi!...“

„Ko tad wirsch isħarijiet?“ newaru nozejestes nepraktijs. „Islauplijs
fahdu banku, waj noxijs fahdu krometu galu?...“ Bet Stolbowi
te jau pašeħijs el-laiosteens dīla striħdu ar ziu beedri par fahdu Bleħanowa
jauni snalhus lu ħosħu un manis waits. Lausu few galu, koo
Ushabade tad ihst buhu warejjs isħbari. Ra iħpaċċi leelu greħla darbu
wirsch isħarijiet nawa, par to nu eflim pušlihs drofha, bet tomeħr...“

Ueidsot manati nekkieni padara galu fahds zitt jaunpeenahzejs. „Wat
tag ir-didret? Anarchisti! ellpropietar anarchisti!“ wirsch jaſa. „Belijs
balu ween spļauj: tipografijs pagalsi!“...

„Tā tad iħħaħ Stolbade se nosegum resq. waronbarħ!...“ Man
nowehħlas il-kopar lā aktīns no truħtim. Un ārbi pilda taħda preefa un
swababibas fajjuha, fa waretu lekt augħiha no galda un dejot.

Waloda par noislu ġidha ellproprizjiju tiegħi u briħdi wiśpahriga.

„Bet lā juħiġ finar, koo Ushabade sekar ihst?“ għieejha aħkal ppee Stol-
bowa, turid faww striħdu par Bleħanowa broħxu tā pušlihs isħbejjis,
pallabba stribi pislam karotem fuu.

„Belijs tā isħbiha. Saprotams, minn bijsi wairak, wijsma wiħen
dejnet. Weens iehdej is ar leelu bahridu ppee Belijs gulta, rewolweru
rola, ice zitt riħloju isħżeex pa tipografijs. Bet Ushabade bijsi ellpropriz-
jiet wadha ja. Belijs minn pastijs pehz halis.“

„Bet, welns, lä winti wareja isnest un aishwahlt us zitu fortell weselus spografiju?“ brihnas rähdö zit. „Un neweens gorodowojs winus neap- tureja?“ Wišmas pudu 20 lihds 30 burtu, tad wehl burtu fastes... ma- schina...“

„Zil! tad te ir to gorodowoju? Waj wart pa wišam Genseb eslam desmit gorodowojuſ ſaſſlaitit?“ nodomaju pee ſewis. Bes tam: „Ras wineem läſt pa naſti? Wini to wareja it labi iſbarit no rihta, dehgs pullſten peezeem, ſab piſtehā jau eefahkuſeeb wiſpahreja kuliiba. Maſaiß naw muſki...“

Pachbis nuſdeenu, eju ſtaigat. Sirds mani tiſt weegla un jautra, lä pawaſara zihrulis. Un dſeedat ween gribas.

„Malajis Uſhabadbe, teſcham malajis! Nebateeū eſmu tevi apwainoſis, turedams tevi pat laupitaju un pat par laupitaju wadoni...“

No täs deenas mehö ſatiamees aifal jo beechi un lä draugi. Reifeb diwas, trihö nedelä Maſaiß mani atzinaja uf tehju un eewehrojt, ee pee tehjaß allatich dij teizams uſkods, eß nelikos daudis luhtgees. Winsch tad- ſtahſtija daschadas anelotes if ſawas rewołuzionardas darbiſas Valiſſa, waj art if ſawem zeloujuma veedſhwojuineem pa Kaufaſu un Perſiju, tad winsch zeemojees Uſhabadbe pee ſawa kruſtehwa, turch eſot Perſijas ſchacha galma aghahdneels. No Uſhabada zeemoſchanäs tad nu art wina tagadejais wahrdö, — lä ſatot par peemiru. Rähdö wina ihſtais wahebdö, winsch neat- rada par wajadīgu man teilt. Un eß art wiſam nejautauj.

Eß labprahit llaubios wina ſtahſtos, lai gan labi finaju, ta leelukä data no teem bija uſchli ſidomajumi, — ſtauſijs lä interefantaſ paſajinäs, preezadamees par Maſa dſhwo ſantaſiju un ſtahſtitaja dahwanam. Tä pa- gahja ſluſt, netraugeti nebeda vohz nedelä. Wafara jau tuwojüs beigam. Un muhſu ſatiſme tapa arweenu zeechala. Winsch pat mani wairaffahet uſatiznaja eet dſhwojt pee wineem. Wina ſaimnezei eſot ſwabada glihla ſtabina ſoules puſe. Man iſnahſhot lehtati un labati: nebuſhſhot paſcham us pahrdatowam jaſtrej un wiſem trim kopä buhſhot jautraj.

Bet eß to ſehitumu tomehr newareju er-aundit. Bes tam, biju lä peeradiſis pee ſawas ſluſas iſtibinaß, fa bija gruhti no winas ſchirtees.

Te reiß wakard, gribjeu patlaban eet ſui ſahdu referatu. Uſhabadbe eebrihl pee manis eelföd aifelis, noſwhidö, ar leelu grahmali paſu pahr ſameecheem un wiſam paſal eefwempı ſihmanis ar wehl leelaku paſu. „Klauees, draugs, tagad tew mums jaifiſhids!...“ Ras pat nelaimi?“ wiſaju ſibrhanees, „Mums tuhlik no Genseb jaafsbrahſch un neftnam, kui likt ſawu biblioteku. Lihds nemt newaram un pee ſaimnezees oſtaht art newaram.“ — „Bet pee manis art newar, jo neſinu, jif ilgi eß patiſchhu Gense.“ — „To eß ſinu. Eß art nemaſ nepraju, lai tu glabä. Uſdoſchun tew adrek un eedoſchu art naudu iſbewumeem. Tu eefchui grahmataß dreheb un uſlecz ul pasti, täs ir wiſs. Mums wairis naw laika“... — „Bet lo täs noſihmē!... Rähdö welns juhs trenk?“ ſahlu taujat. Uſhabadbe top traigifti nopeeing. „Tew jau waru teilt, bet tu tiſai neſaki neweennam zitam,“ atbild Uſhabadbe noſlehpumaini. „Polizija muhſ grib arfeſtei!“ — „Par lo?“... — „Mans nodomis ar arfenalu... wiſeem nahziß auſis!...“ — „Ro? Tu wehl nebijji atmetis to idioſiſlo eedoſu!“ eß Uſauzog pahrſteigts. „Saprotams, fa nè!... Un eß wiſu buhu iſwedis. Bet rähdö nodeweig — laifam no Beliſa ſugas, povuhiſ poliziſai un nu wiſeem maneem leelajeem planeem beigas!...“ „Baldees deewam!“ eß atbildu. „Tuſ jau ſeclifli!“ un berſeju preezigs rotaſ. Bet Uſhabadbe

neleelas mana preeka redsam. „Te tew nauba, te tew abrefe un nu... us redfeschanoß... warbuht... lahdreis“... Mehß fabodameß rolaß, un projam wint ir... tapat fä nahtufchi, — steigd un ar dñlu noslehpumainibu. Pat nefazija us kureeni brauz un neusaizinaja pawabit.

Sä mehß ar Ushababdi isschlihramees... tilf peepefchi un negaiditi...

Oträ deend nospirku audelli, eeschuwu wind Ushababdeß manias, — bes grahmata matur wehl bija daschdaschadi trikumi, marmora un bronja figuraß, lastie ar wejäm retäm naubam, pat „Vastara teeß“ sehege u. t. t., un aissuhitiju winas pehz abrefes, lahdai latw. studentei us Nanßi Franzija..

Jafata, fa fajutu pehz Ushababdeß aifbrauschnaß tußchumu sawd firbi, itß man fas truhstu manß dñihwë. Ushababde man tomehr bija bijis tuwaß, nesä patß, fad schlihramees, to domaju. Gaibiju no wina lahdun wehstuli, tomehr deenaß nahja un gahja, bet Ushababde bij fä uhdent eekritiß.

Beidiot es eedomajos ofteet vee Ushababdeß heidsamaß fainmeezeß. Sawd laifd wini loti labi fatika. Man pat lñfåß, fa wincu starp pastahw kaut fas liepens. Wina drofchi ween finß kaut to tuwasu par Ushababde, buhs fanehmufi lahdun wehstuli no wina.

Beestwaniju un eegahiu bef leekam zeremonijam, sawai eelaltejai, fainmeezeß 7 gabus wezai meitenet, lihðsi tuñnd, tur atradu fainmeezi pasch-lais malam lafiju.

„U, nahku loti labd laifd!“ issauzoß jautri un gribetu... bet... paliflu id noplilots stahwam. „Kä wina mani fanehma? Schaufmas!... Man wehl tagad jafanem rolaß, fad par to eedomajos un jabribnas, fä es wa-reju isturet sché to futu lñfåß galam, fä es neaisbehgu. Waj ta warts bija id fainmeeze, kura agrati laipnene fmaibeide fejd mani allasch mihi aizmaja: „Bitte bitte, treten Sie nur ein!“... Ta jau bija gatawa furilia. Un fo es wina nobarijiss? Ro nobarijusch! wina Ushababde, Sihmanis, wiß Gensis treewi, wifa treewu taua? Ja schehlotß netop neweens, wiß dabù sawu treefu, bef fa wina turetu par wajadisgu pasazi! t lapehž. Es stahwu pee durawim, fargabams few swababu ifeju un bñhnos titai vee feliw, fur lahda glihia, lepna mabama nem tilf bouds neglihstu turgus fewu lamas wahrdi. Manam aikahrotam luhgumam, lai wina passlaibro, fahds lñfti wina usbudinajuma zehlonis, wina nepeegreesch ne masalo wehribu, bet slabina titai... fä weza wißa, nerwoß lehlabama no galba us plihti, no plihti us galbu.

Beidot, fab wina galigi nogurufe eemetas frehslä, lai atnemuü elpu, es wehleiris mehgini wißlehnprihigakal balsi: „Bet kundse Stachelberg, lapehž juhs ta usbudinates!“

„Lapehž?... Lapehž?... wina mani mehda. „Aitbodat man manus 400 frankus, fo wint man nofaga!“... U, tahdas tås leetas! Tu es saprotu. Bet es isleekos wißai isbrihniceß un itld to newaretu saprasi. „Ushababde — juhs apfag!... Waj tas eespehjamß?“ — „Apfag!... Waj tas now apfag? Ischst un aifbehg, nefamaffat?... Huligan!“... Un rupio lamas wahrdi lawa fahl pluhest atlai no jauna. „Manö Deewß!“ es eodomaju. „Ari es efmu te tilbaubf ehdis. Saprotams: wina teeßbas gahnit ari mani, leet wißas sawas famosgas ari us manu galwu... „Un juhs nefinat, us kureeni wini aifbrauzza?“ waijaju wina, lai gan labi apf-nos, zil mans waijajums mußligs un neweetä.

„Kā lai es to sinu, ja juhb nešnat? winu draugus un beedrēs.“ wina atbilstoši.

„Bet es to mehr nešprotu. Žīt es sinu, Ašhabadsem nauda arween turejās. Un tas otrs ari nelikdā buht bechā.“

„Protams, ta wineem bij nauda. Ja dīshwo us zītu labatas, kuri tad lai nauda valstu? Ari sahdam friderim eelschpilfehā palifuschi parabā 150 frankus. Dees zīteem wini tā wehl naw palifuschi parabā? Banditi tāhdī!... Internazionali schwindleri!... Ašans fuhzeji!“...

„Kā lai es buhtu atbildejīs?... Man nebija īneka so fajit, lat atwainotu fawus „draugus“...“

Ewelīne.

Sāņchmu jaufā pāvjsara riħā. no sahdaas freewu studentes wehstuli ar feloschū faturu:

„Godato latweeschū patriarch!

Neatmainočbos, ta apgruhiżnu Juhs ar schim rindinam, jo islaħjuſchi winas Juhs sapratiseet, ta man's peenahkums mani speeda Jums rastlit.

Lecta, luht, schahda:

Schoriht atskrejha fainimū nama fainnjeze pēc manas dīsh-wollas fainnjezeš un stahija ustrauktā balsi un drebedama pēc wiktas meeħas, ta winas iħrneeze, saħda freewu skute, eisot fawda istabā paſahrusees. Wina gan efti paħrgreeħu striki u i ari at-sabinajnū relaimigħas falku no walga. Bet relaimigħa nerahdot walets ne masafħas dīshwibas siħmes.

Es tuhlin aissgħiha fainmeelel liħbi. Un pehz ilgħam pu-lem mums isidewas skuli to mehr atbabut pēc famanas. No weħ-lafas farunaś ar skuli, es iħsinu, ta wina — latwete no saħħad Kursemes meest, neatminu wairi's noſauku nu un ta paċċhañwi-bas eemex is-biji's winas besżeribu l-ħażu. Wina atrauriuk ruđeni liħbi saħħad ebreju għimenej no Rigas id-kalpone un tee winu attiħiżu Għenx b'eb jeb saħħedem liħsekkem, paċċi aissbraukdani uż-Italijs. Neprotoi weetnej walobu, wiñai nebijs eespejja jemsu dabu zitru weeu un tā wina nodiħju fuji babda mā jau triħx meħneħschu, liħbi fameħi noleħmu s-fawzi behdu dīħ-wei padorit galu.

Schiroties, es wiñai eedewu 10 frankus, — waqt man paċċi nebijs, hei ar to taħbi wiñai naw liħbej. Tadehi għieġ-schlos pēc Jums, id-pi pēc wiñas tautaxx bieħla, — domaju: Juħfu naudas ma's ari beejas, neħħi man's plahna is-mażiñ, un Jums daudi's paċċistam fuoloniż, — ar luħx-xmu: gaħħdat, ta relaimigħi meiħschet neħħi ja. Taħbi wiñi, — Ewelīne Zelmin, tur un tur . . .“

Jiħijs wehstuli, fahku p-ħarrdomat, to darrit. Kā relaimigo meiħschu nedriħi ktejju aistiqti tā likkena rota, bija par sepi saprotams. Bet id-wina liħbej? Jo mana weħstules rastitata jaipri mat-djäxs. Mans naudas ma's neħħi nebijs beejas, hei gan par baċżeem frankeem plahna is-s, neħħi wiñas

plahnat mazinsħi un ar teem pañnām art id-bla, id-blia. Teeħfa, pañinx kolonijsi daċċu labu, bet tixbi ja ġej ja leelakat datu tħadid pafxi plifikibba, id-es. Tomehr, wajid nu neradifexx padom? . . . Tagħad galweniex bla, dot-winat moralistiku pabalstu, radit wiex is-możjità dwejhekk aktar jaun-nieki, jaun-pi preċċu u d-dibbi. Tadeebt noleħmu, nekawejietek lekk ne puġġi minnies, botees us norahdibto address.

Norahdita adrefe arradās otrpus pilshetas un tadehi man bisa streetns gabals, wišmas werstis tisherras to eet. Un gaifs bisa tweizejochi larsts. Bet — nesinu, waj tas nahja no apīnas, ta daru loti labu, streetns zilwela zeenigu darbu, es biju loti jautrd un pozilatā gara stahwolli un lahjas zilažas itsl pečz mušķas ar strauju tatu. Vrīms labi atguvus, biju jau pēc sāva zela mehela durvis. Mand preefchā gul starp vežām, alazijam un truhmajem apaugučdam llinšču radīsem. Ia sahlē satutufe weza sehne, greifa, ieklībā weenīshawa muhra ehla, pret kuru "ans mahjollis Filosofu eeld ir gresna pils". Man tomehr naw wotās par šo nobadīgo, laikā soba fahsto buhdu domāt. Kuru ar energiju roku pečz swana īnārē un sahku to raustit. Bet swans tā grūhīstdigi nosīchīst un waitak nela. Redfams, ta wišāk bēs mehles Vagruhīšu greifās weenīfahīšās durvis. Tās ir neaisslehtīgas. Bet eet tā neluhgīam eelsħā svejčā mahjā man tomehr, tā kulturas zilwelam, isleekās nepeeflahjigi. Tadehi sahku dausīt durvis ar duhti. Pečz wairattahīrtīgas, stiprums sind atveenu pereaugosčas dausīšanas, beidzot išdirbuais durvis klaudīschus fotus. Durvis atveras un parohdas gara, salīna pušmuhscha feewete ar milīgu, putras abholim līhdīgu puni pašatā, wežā weengabala gebrā a la Réforme Kleid un solā tupelez. Jidsfirdejuse, ta es melleļu Melle Zelmin, wina fazet gaifs smātru, jaun to milīgsācā punds top wehl milīgsācās un eehahl itčebkstīt nelaibā balsti, kas išlaustas vi matu tā famaitata leijerkafe: "Naw mahjā, mans fungs! Naw mahjā!... Schorht agri tā išgahja un wehl naw pahrnahku". Valectu tā pliki dabujis. Te tew nu bisa?... Tu gridi glābti zilwelu no nahwes un wišāk tew iejet. Warbūt wehl ait-gahja us eferu ūlīgiratees. "Un juhs nesinat, kuri wira išgahju?" prahu wehl kowai durvju wehrejai. "Nesinu, nesinu M-r!... Waj wina man to teijs? Lallam išgahja mellei darbu. Wina jau irīhs mehnēchus bei darba. Wata rībjeja pašahrties. Zilpa satlā un gut jau bes famākas. Par laimi, išgahju wehl liulā wirsu un iſglābzu. Zitadi buhtu bijuš beigta, nudeen, beigta! Warat man tizet"...

Bet art ta warbuhitba, ta wina aigahjuje darbu meslet, man nedara preefu. Ja wina pail atradiš darbu, tad mana palihdiba, mani padomi winais nebuhs wajadfigi ... Un tas man, nefaprotu fadeh, duras ūrdi.

Bet fur nu wina taisni schodeen attabls darbu, ja newareja to astraft
trijos mehneshos? Un ari cera wina droshki ween nebuhs eeletus, jo
fatu deenu darit few galu ari naw paraits, meerinu feni. Un nolemju
gaibid. Manu nodomu wehl pahalska laipnus durwju wehrejas tschekste-
schana: „Kungs, ja jums patishchana, luhdu, nahst eelish, usgaidat.
Wahrhuht, fa wina drufs pahnhach. Nahst eelish, mans kungs!“

Eju eefchā. "Kut it wiñas istab?" Un manu eefchā laideja, itkā nolcūndama man no luhpam manas domas. "Huhb gibat gaidit wiñas istab? . . . Luhdus, luhdus!". Un ewed mani zaüt tumschu gangb wehti tumschād istab. Enahzis no ahras, tur pawafara faulé wiñas spibd un laisiaš, newaru pírmā czumirší itkefa faredet. Tapehz palekuu pee durwim.

Nahtot, tamehr apradis azis. Bet mana zela wadone nebeids tschehlsjet: „Wina pehdejā laitā nemas wairā negahja basnizā. Tapehz winot art wareja usnahlt til launās domas. Ja, ja! ... Kad no deewa astahjas, tad satans peestahjas. Tas ir tā lits. Warat man tizet“...

Vehz minutem trim tschētram istabele ir tapuse gaishala, bet līhdī ar to man art pahrgabliuse wisa patika eet tur eelschā. Vilnigs pagrabš, no⁺ peopejuſchām ſlājām feenam, ſemeem greesieem, maſu, pa puſet ſemē ceraktu tscheitruhſchu lodſiru. Buskalauſta dīlsgulitwa, tura tā par brihnmu ap-ſlahta tihru palagu un baltu wirſegu, puſſaluhſis apalſch galidinsch un wegs Wines trehſis — ir wiſs iſtabels eerikſojums. Dat trahins truhſit. Ta laitam gan tukhreib te bijus. Weena ſtuhrl wehl valizis greestos aptukhe-jiſ zaurums. Kad domajams, tur gahjis laulā ſturtens. Bet tas droſchi ween bijis gadu 50 atpatat, jo zaurums aijſiſtis dehlu gabaleem, turi ſawu-ſahrt ſtipri nopeopejuſchī.

„Nu, tahdā iſtabā dīlhwojot, gribot negribot jaufkaraſ“, aibildu ſawat wadonei. „Te taſchu oſch pehz līhleem“...

„Ro tad juhs gribat par 8 frankeem mehneſi? Sales, tur dejot?... wina iſtſnojas. „Es pate ar dīlhwoju tahdā iſtabā.“

Es pateižos wegejenei par man parahdito ſaipliſbu un nepeegeeſchū wairā wikai nelahdu wehribu, un wina beidſot kluſu bubinadama aifeet.

Utrueru logu un uſſehſchos us behgela. Bet art no ſehtas nahk tāhda ſawada ſtabba, lipiga ſnakia un iſl netaunigi līhſch neween nahtis, bet art mutē, ſa eefſku drīhſt par labalo tahto no behgeld ſemē. Sahna lehnam ſtaigat pa iſtabu un iſtſintiwi apuholjo ſeenas. „A, te wina ir! Blakus durwim, veħdas tschētras no ſemes“... Ar ſawadām maiſtām juhtam, ſtehribu un tahtu tā godbiſju tuwojas naglat un apſtati to uſmanigi no wiſam puſem. Ir weenkaſhſcha ſaleja nagla, maſa pirkliua reſnumā, ar reſnu apalu gaiwu.

„Ziſ ſozigi! ... Nagla taſchu ir un valcektiſai nagla. Un tā ſatra leeta, waj weeta. Bet raugi! Tīllihdī ar wīnu ſaiſiſtis ſahds ahrfahrtējs ... ūms, gadijums, tuhdat wīmo dabū ſinamu eewehribu, zeenu, zetas, tā ſafot, zend, dabū ſinamu wirſwehribu. Kad rediams, relitwju iuſtis dīlē eeaudiſis zilwelu dadda, ſa pat es, ſas netiſu ſen wairā ne deewam, ne weinam, neefmu no wina ſwabads. Mehginu naglu iſdabut no ſeenas laulā. Bet wina eedſhta iſl ſtipri, ſa newaru ne paſtūtinaſ. Un peopejſti man robaſ uſkal jautajums: waj ſku pate eefta iſho naglu ſeend, ieb waj to eefta ziſ ſahds? ... Un waj tas arti gribuja ſahreeſ? ... Tab tahtat: Waj paſchnahwiba wairal iſplatiſta ſtarp wiħreeſcheem, ieb waj ſtarp ſeeweetiem? Un ſahdu paſchnahwibas weidu leeto wairal wiħreeſchi, ſahdu ſeeweetis? ...

Zuhlu, ſa paſceku ar ſawem prahtojumeem ſmeelrigs patiſ ſawads azis un aifgreſchōs no ſluhmigas naglaſ prom. Bet muligee jautaſumi mani neaſtahs. Tuhlin man ar ſewiſchlu iſparu uſmahaſ jautajums: Ramdeħħ ſtritigo riżiſu garidineeli iſl loti neeređi paſchnahwneelus, ſa neween draudđ teem beſ ſtehmu ma ar brefiñigakum elles molam, bet leeds pat teem weetu ſtritigo ſapſehja? ...

Deewis efor deewis zilwelam dīlhwbū un zilwelam neefot teeffbu wīnu ſew atnemt. Bet es atnemu ſew dīlhwbū ar ſatru ſawu fuſtibū, ar ſatru dwaſħaſ wiſzeenu. Sinu, pehz qadeem 50—60 es buhſhu galig iſtehre-jees un iſtħiſħu, tā iſdeguſ ſweze. Waj tad nu nawar, wiħħweħħataſat

muhsibas" weena alga, waj es — tahds ſemeſ tahtys — mifit daſchuſ gadimis agrati, waj mehlaſt? . . .

Un ſawdeſ ſtriftige garidneeki neluhlojaſ til bahrgi, tad zitt, par peemehru kapitalisti, mani noſauj ar pahtal gruhtu un ilgu darbu un hadet mehdeſchanu? . . .

Un furſch ir beigu beigas ihſtais wainigaſ, — lä par peemehru pec ſchiſ Ewelīne Želmin paſchnahwibas mehginajuſma? . . . Waj Ewelīne Želmin pati, jeb waj tee ebreju bagaineeli, kurt wiču aiftahja bes līhdſteem ſweſchā, tahdā viſfehi? Tu warbuhi teiſi: „Ewelīne Želmin pati“.

Eſ ſteiſchu: „Tee ebreju bagatneeli“.

Bes ſawas ihpaſhas wajadſibaſ waj eemeſla, tafchu neweens few galu nedara. Ratrā ſna paſchnahwiba naw netahds ihpaſchā preela darbs, naw ne meeſas lahriba, ne azu lahriba, ne lepna dīhwoſhana. (Rā ſinam, kriſti ga batija loti neereed, ſa zilvela behras lahdu drufu papreezajas ſchiſini paſauļe. To wiſch dīhſtis darit itai aſ ſapa. Bet par to tad ar tahdos apmehros, ſa ajs naw redſejufe, aufs naw dīrdejuſte un ne-weenam zilveſam prahid naw nahziš? . . .)

Daſhi apgalwo, ſa garidneeki naids pret paſchnahwneekem ſekotees aſ bailem jaudet ſawus eemahfumus. Jo, ja garidneejiba nedraudeu ar ſawu bresmiigo ellī, lut buhſ muhīdiga lauſchana un ſobu iſhzeſchana, bet laiſtu ar paſchnahwneefus debeſis, tad wiſmas puſe no wiſeem tiziſ-jeem ſteigii ſteigtoſ no ſchiſ behdu buhdaſ aifeet uſ wičam preelu mahjam ar ſtrifa, arſenila, waj braunina valihdbu. Bet man leekas, ſa ſchitahds apgalwojuums ir nepareiſs. Eſ piſnigu peekrihtu un domaju pat, ſa neween puſe, bet wiſi ližiņee ſertoſ ar ſtubu ween pee paſchnahwibaſ līhdſteem, ja garidneeki wiineem to atwehlelu, jo ližiņee ir loti praktilt laudiſ un prot jo ližiņami rehlinat. Un furſch gan beigu beigas buhia tahds muikis un zeiſiu „iſče“ badu, autiumu, ſlimibaſ un wiſadas liſtaſ, ja wiču ſagaiba, „tur“ tahdi preeli, lahdus miſtigais newar ne eedomeeſ. Bet kriſti garsidneejiba alliſu paſtuhas lauſchu ſteiſmes un ſaiſibas iſleetoſ ſawā labd. Waj tad nu wičas newareja iſleetoſ ſawā labd ar ſteiſmeſ uſ paſchnahwibu, — par peemehru, pahtrodat. „iſče“ ſwehlinu ſiſiſ? . . .

Bet ja lä, tur tad mellejams eemeſlis minetam garidneeki naidam? . . .

Ja, pateſ! Dauds, dauds tas ir turſchā un nefaprotam ſeeningo baſnuzungu mahzišas! . . .

Staigaju leganeem ſoleem puſneapſinigi pa tumſcho, deefmatuſcho pagrabu un riſnu, tapat puſneapſinigi, bet neatlaidigi ſawu domu ſamolu. Gan pawedeeneis reiſem ſareiſgijas, ſameglojaſ, pahtruhliſt, bet tas mant netrauze. Nemu jaunu pawedeenu un riſnu tahlat.

Wiſpahrigi paraiſi paſchnahwneelus turei par glehwuleem, kureem ne- bijs duhſchas zihniſees pret dīhweſ liſtaſ, liſtena pahtbaudiuumem, — uſ-nemu atſal jaunu pawedeenu. Bet man leekas, taisni otradi. Man leekas, ſa padarit ſew galu praſa ſeelu gribas ſpehlui un energiju, lä ſakot: waronibū. Kurfch gan no muins nawa ſawā muhsidā wiſmas ūmreieſ ſopeeti nokehmeeſ gar jautajumu: waj nebuhiu prahigali padarit wiſam tam balaganam, muikigat dīhwei galu? . . . Un nahziſ ſee gala ſleb-deena, ſa ir gan prahigali. Un ſopeeti nokehmeeſ to ar ſiſarti.

Furſch gan no muins nawa wiſmas reiſ ſawā muhsidā trefiſ ja- roka ſtrifa, lat uſmētu ſew ziļpu taſla, waj brauninu, lat eelaiftu ſew lode

fruhis? . . . Bet dñshwibas iñstinkts bja tomehr til sñprø, fa pahrtareja prahru un nodomatais pachnahwibas atts palisa neisbaritis. Un ta te welzi fawu muligø dñshwes juhgu tahlaš . . .

Bet ja sch dñshwe pateek til muligø un gruhia, fa mehø neschkrat mees na winaš weenigi aif fawas maibuhishibas, tamdehl mehø nelausjam, — tapat lñ fristigeer garibneeki, — to darit ziteem, lam us to duhshas vereelofsch? . . . Waj aif flaudibas? . . . Sandris jadomä . . .

Waj dñshwneeki art ir spehjigti padarit few galu? . . . Netizu. Gan Schweiges gan stahsta gadijumus, tur winaš gowis nogahfuschaš aif launa un stdsahpem no illintim award, tapehz ka pahaudejuschas fawus swanis-nus, us sureem winaš efot loti lepnas. Bet iohdeem Schweiges ganu no-stahsteem ir droshki ween fawa sñpra nazionala tendenze. Wini stahsta iahdus stahstuš droshki ween aif schowinismia: „Luhl, us zil augstas kulturas palahpes atrobas Schweize!“ Ra par winaš gowim til sñpri attihitita goda un morales fahuha“. . . Bet . . . Juhtu, fa esmu ar fawem prahaju-meem gallgi eebrauzis purvø. Saflaites norauju pavedeenu un esfweefchu latid wifus fawus domu samolus un keru pehz pulstena. Jau vagahju-schas ditus standas. Nu ratschu winaš latid sind dñshis janahl. Ja wina nawa aifgahjuse, lo es netizu, us winašapauli. Vanemu no winaš istabas fakta Wines krehslu, nomehguru wina isturibu un pahrtlezzinajees, fa ap-domigi rikkojoces, es wina nekulausischu, nofeshchos aif apalä galdire.

Bet so es wina ūtischiu, fad wina atnahs? . . .

Saprota leeta, fa man jahduh loti uimanigam ta runa, fa wista rihzibb. Raut art eeflatu par „bleki“ avgalojumu, fa zilwelam wajaga buht garigti pilnigø fñlam un nenormalam, lat buhtu spehjigis ibartit pachnahwib, — daudsi to eeflatu par neavgahjhamu pateefbu, — tod tomehr atishstu: pehz til gruhteeem dwehseles pahrdishwojumeem un moralistam zihnam un zeechanam, wina newar atraestees itvñchi omuligd gira stahwotti. Un nawa ūtischiu, fa zihnaš un zeechanas jau pahrtarejas. Es drihsati tzu, fa tas wehl iwpinas. Jo nawa mainijushees apistahli, fas wina ūtischa.

Noschelioju, fas neefmu wina ūtischa fainueezei neso istaujais pat wina ūtischiu, temperamentu, daschadäm teeñmem, ta faustam supram un wahjäm pusem un gribu eet uismellet fainmeesi. Lai nokaweto panahku, fad lehnam un kluši atwersad durvis un istabt eenahs manu gaidu meitscha ar masu, papird eetihku aissainti rold. Wina ir neleela auguma, smalzina, bahlu schauru sejmu. Nefflatas nebuht pehz talpones, pehz strahdneeka meitas, bet drishsal pehz jaunas laantu flosotajas. Mugurd wina ihfa, peleka, ūtiri apbluse wiršazina, galwu peleka falmu ūpuri, platam malam. Mani eraudijus, wina itda fatruhtfas, bet azumiristi astal nomeerinas un peczem agrato weenaldsib. Noleek aissainti gulta un wels semë wiršjatu, nepegeejdamu man no masato wehribu.

Es pagelos no krehslu un mehmi palozos. Saproto, fa man jarund, faut tas jašala. Bet fars wahrdas, ar fura gribu eetahst walodu, man if-leefas til mulligs, fa newaru to dabur pat luhpain pahri. Beidsot man eet-frihi prahlt, — pehz mana eeflata, laimiga eedoma. Uteitschiu nesa. Lat wina eetahs pirmä. Un es apfeshchos jaunrad garda astal us krehslu un kluši pee fewis smaidu, wehrodams wina ūtischa.

Palahruse ūpuri un wiršjaku us kluhnigas naqlas, wina atgreeschias pret mani un klatas. Domaju: nu wina man lo wajas. — Bet newajä nesa. Vogreesschias pehz bñshcha us gultaš puš un apfeshchos gultaš taj-

peal. Samem rolaš, itd uš deewa luhgħanu un flataš fihwi pretejx feend. Redju, ja eſmu iſtrihs ar fawu laimigo eedomu zauri un ja man to mehr jauffahl pirmajam walba, ja negrihu weitigi teħref laifu. Tadehl, pahri reiſeſ treejni nosahnejeeſ, eefahlu, puhledameeſ vecſchikt iawweem wahrdeem paweggiu, intimu toni. „Jaunkundse, juhs nemas nebrīhnateeſ, eraudsfidama fawd iſiabu swesħu zil-weetu?...“

Wina, pagħrefi galwu uſi manu puſi un uſſafha mani fawwām leelam pelejkam azim, itd brihnidamak par tahdu waizajumu.

„Ta freewu jaunkundse man wasar teiza, fu aifuhħi fshot pee maniſ laħdu tauteeli.“

Winaš wahrbi rit gauk un bisspeċċi, bet halib ir melodista, ar fawadu elegiſtu notraħfu. Uliſ weenka harrishajiem wahrdeem d'sirbaš itd afaſas.

Ka iſtrauzetx ewwainois putnifx uſi fara. Geſcheepstas kahpig i un eemeeg aktal.

Juhu, ja man eefahpaſ ſirdi. Beezelos no krehha un tuwojoſ mei-ſħċai. „Taſſinba, babju iſchoriħt weħstuli no laħbaſ freewu studentes. Un uſi tħalli paxxa aħnejha. Bet tur eſ eſmu, u; neeweens nedri biex iſi notraħi degunu. Ja ja, runaju nopeetni! Nekarto eſ juuñ to neatweħleſhu! Un salat, par to jums iſſammi un saudet duħħiſu? Par to jums kħallu nolaist spahrnus?... Juhs efek jauna un ar ħeddoħha weſellbu. Jums weħl wiſa d'siħwie preeſħċi. Gan iekha, d'siħwie naaw roħiħu d'ajix, waji tħejjuma pod. Kattram zil-weetam aigħadha d'siħwie faww gruħta briħiċhi. Bet wiś-paħriġi nemot, juhs newarat leegħi, ja d'siħwie nebuħtu interefanta un ja-nebuħu weħriš wina d'siħwot. Par wiſ-ħuħmigħa briħiċhi, ja wiċċi paħ-wardi, naaw waixi nebuħti til b'reeħniġi ruħgħi u nepatiħħam, bet peebod d'siħwei interefantu peegarsu, ja turtu pipari tautu supa. Tadehl galwu aufħu! Allons!... Mars!... Turpinasim zihnu“...

Utrodu, ja eſmu noſħajjees, ja Napoleons, tad wiñiħi fauza pee Egip̄ties piramidem: „Saldati, uſi jums luħkoja feiħi gadu tuħbiex!“ Tapexx, fasaunejeeſ, nolaħha rolaš gar fahneem. Bet zihna saku ġiġi tħalli to meħha negri buss u eſi nemoſ mei-ſħċai stħażżejji jaħlu ppeemheru is wiś-vaħrejha weħstures, is wegeem bainiżas stħażżeem, is Lierha-Puċċiħa pa-fakam, is latweeħħu tħalli d'seċċam, attiħtu weħelu teorju par tematū: „Dekk leeu ġie aktal fauie spiħiħ.“

„Jums weegli runat“, wina heidbot eebild, tad mana baħrunatħha fafneegu kawu luiminajja punctu un eſmu drošħiſ par uſwaru. „Bet ja juhs buħtu mand weet“. .

Valeku, ja uſi mutexx fis-ſi. „Ja, pateesi!... Ja eſ buħtu wiñiħi weet?... Wiċċi mani argumenti paleet bej speċċa. Sabru, mana fiskat id-dejja teorija, ja peħi leeu ġie aktal fauie spiħiħ. Gan ušnemu weħl faww runaſ pa-wedeenu, gan meħġiġu apsekkot mei-ſħċai cebilbumu. Bet tumiċċi mahloniš apsekkha manu fil-ħalli dehej. Naaw man waixi tizibas un pa-laħbiwas un juhiu, ja runaju weenigi, lai noħbigħtu fawt zif pekkla ħiġi kawu difterazzija.“

Bet te man eefħajja aktal prahha laimiga eedoma. — Jaatħiħtaſ, ja eſmu f-kboden bagaż-za laimigħam eedoma. —

„Waj eħi ehdu ħiġi jau puš-ħeenu?“ prafu wiċċi peħi kahha fames-letta, neisbewiġa argumenta.

„Mie“. .

"Nu tab eestim pušdeend us emigrantu lehti. Tütchodeen laba ehima: firmu ſupa un foileteſ ar malaroneem. Eſt ſtaffatstu."

No eefahkuma wina ſtoomas, itd negrib. Bet droſchi ween firmu ſupa ar foiletem un malaroneem bara ſawu eeſpaidu un wina padodas.

Pušdeena ir chodeen pateſt laba. "Hyphaſchi labi ifdemutſchäſt ir foileteſ. Vaehdam freeſti. „Tagab nahtat lihdi pree manis, vaſterkum tehju", wedinoſ, lad eham ifgahjuſchi atſal us eelu. Bet us ſchito manu preeſch-litumu wina nu gan nevaro neelaiſchäſt. Neatleekas nelas zilis, ja gribu dſert tehju ſopā ar ſawu „protegee", ſd eet wina lihdi ſtūr u winas vagrabe. Ejam. Zeld ſapehrtu daſchabuſ uſtobus, ſaut gan wina tam ſtipri preiojaſ, paſuhdiſt no ſaimneezes waſroſchu uhdenti un tehjas traufus un mehſ uſ-taſam it glihku palaunagu. Bet eht un dſert man nahtas weenam.

Tomehr ſawu galweno noſuhu eſt biju ſafneedſis. Winas ſtödſledus bija kuff. Ut latru tehjas glahki, ko eſt iſdſehru, wina tapa jautraſa un runigata un pret waſaru eſt ſchliroſ no winas droſchä pahrleeziſt, fa wiſ-maj ſho nafti wina ſew galu nemelkis.

Bija norunatis, fa otrā rihtā atſal aifeſchü pree winas un tab eefim us piſkehu melfet darbu.

Darbu atrati otrā deend gan wehl neisbewaſ. Bet mana Ewelina bija chodeen pawifam zilis zilwels. Bija eemahziuſees pa nattt pat pa-fmeeteſ. Un ſtatijas uſ diſhwu un ſawu nahtotni ar ſinamu paſahwibu un energiu. Vaehdam atſal emigrantu lehti pušdeenu un eſt pawadu melfchü ui mahjam. Bet lihdi eelfchä waſris negahiu. Biju aifneefis winai no rihtā daſchabas broſchuras un grahmataſ un gribeu atwehlet winai laiku tāſt iſlaſti.

Tagad, tur bija gaſchi redſams, fa wina pilnigi atgreesuſeeſ atſal dihwe un nedomä waſris no tāſt raiſtees waſt, eſt gribeu buht winai pa-lihdiſis ari garigi noſtiprinatees, gribeu buht winai paſihdiſis atrati ſawai diſhwei noteiſtu mehrki, diſlakul ſaturu, loi wina nefajstu diſhwu fa ſlogu, bet ſd patiſlamu dahas dahwanu. Un to eſt zereju ſafneeg galwend laſtā, dodoſt winai laſt ſreetnaſ, ſewiſchli ſinatniſta ſatura grahmataſ. Jautajums klai: waj wina buhſ ſeedabujama pree taſdu grahmata laſtcha-nas? Biju nahtis zaur ſeediſhwojumeem pree hebdigas aifnoſ, fa jauni ſtuki ſinatniſta ſatura grahmataſ ſewiſchli nemihko.

Bet, aifgahjiſ nahtofchä rihiä pree Ewelinen, tiku patiſlamu pahrſteigts. Ultradu wina ſehſham pree loga, grahmatu preeſchä, un wina ſchlihra pat-laban pehdejo lapu. Bija Engels, Gimenes, walſis un priwathipachuma iſzelſchanas.

Lai pahrleezinatos, waj wina ſeſcham nopeetni laſa, jeb waj tiſai blehkojaſ, ſahtu wiku id aplinkus nopraſchnat, uſmodinot wina iſteſtees par daſcham weetam iſlaſti grahmata. Un wina, itd nopraſdama manas ſchaubaſ un gribedama tāſt lihdi pamatam iſgaſinat, ſahf man atſahſtit weſelis lapputes, weetam iſhri wahrdnu pa wahrdam.

„Ko? Waj juhſ ejat no galwaſ mahziuſeeſ? praſu iſbrihniſeeſ.

„Nē, bet man laba atmina", wina atbild un turpina uſteiſt. Winas baſis ſtan droſchi un pahrleezinoſchi. Daſcham weetos, laikam, ſuras winai wairat patiſt, wina atſahſta ar ihyphaſchu uſtaru, waretu teiſt ſajuhfmu un aifgrahbibu, ſag aiftau ari ſluuſlaju.

„Klaufateeſ! ... Juhs iſtchü dñimur — oratorſ!"

Wina uſſata mani jautajoschi ſawam ſeclām pelefām azim, itd ne-

finatu, fo noſih mē wahrdē: oratoris un pēhēfāni nobeids ſatou refi-
latiwi.

Es fahstu nemeerig siagat pa istabelli. Man galwa õsimist jauna ideja. Nõe, nudeen! ... Sa leeta war eet. Winal jaee! Sa eedoma nääg filita ...

Un es neslehpju vee semis ilgti sawu jauno ideju. „Jums ir labo
atmīna, jums ir patihslama balss, jums ir temperaments, juhs ejat vate
bijuse mahīstolotaja, ehet pate isbaudījušs wijsus falporu dīshwes jaufumus
un faldumus, jums jabrauz us Baltijā, us Rigu west vee apsimas sawas
bijusīchās darba beedrenes, pulzinat winas, organiset winas us zihnu pret
sawiem werdnatajeem un issuhzjeem” . . .

Wina newat no eefahluma mani sapraast, flatas us mani leelam azim.
Bet tad apferas, isfa argeras. „Juhs gribat, lai es paleeku par foata-
fluu? „wina ifsauas, fa ifsbiuees.

„Ramdehl nè ?“ noprašu.

„Jubēt est strahdnee. Sozialdemokratij ir strahdneeku partijs, jaā aissīshō strahdneekus pret winu iisuhzēiem. Sozialdemokrati ir strahdneeku apšinagis preeščopuls. Upīsnīgs strahdneels newar nebuht sozialistis. Sozialismis ir wina pestītājs, sozialismis mazības wina ewangelisjus...“

Wina ūlābū ilgi, noburū galwu, fā nōgrimuse dñlsis domäss. Beidsos wina ūlufu un gauk̄ atbild, aissabinaadama waſd atspruſuſhu matu ſprogu aif labäus aufs. „Sozialisti, nesnu . . . ir buntawneefi, ir pret lahtribu, pre waldbiſu.“

"Statotees, kahda lahtiba un kahda waldiba. Waj ta ir kahda lahtiba, fa jums jabishwo tahda pefkmaluska pagrabu un jamirst badu, tamehn juhi "fungi" dhishe lepnas wefnizas un sehd pee bagatigi slahieem gal-deem? Sozialist iyt pret kapitalistu waldbu un ir par sawu, strahdneelu waldbu, lai strahdneelu paishi buhlu fawas dhishees noteizeji un bauditu paishi fawa darba augius". . .

„Wai tas wineem isdosees?“ wina eebilst schaubig!

"Idolees? . . . Tas astaraas no strahdneemeen pascheem. Zif wint buhs apsingi, zif stipri mini buhs organisejuschees. Wisswaatral atpatak dellkuschas ir mahsalapotjaas. Tabehl jums jabrauz.

„Es nesinu... Es nesa nefaprof... — Kas tur lo nefaprafs? Sapratisheet. Nedomajeet, ta es jut s ta labischi projam — nefagatawotu. Cepatshimees or sozialistisko literaturu, eestm us referateem, mahzihimees Dahwanas jums ir, spehjas ir. Truhtst weenigi sinaschanas. Tas mehs eemanotsim“.

Wina sehb, nolahruſe galwu, itſa wainigs behrns, fad tehws wiwu
nemas bahri un nesata ne ja, ne nd.

"Juhs warbuht baida materialais jautajums, no ja juhs dīshwofeet. Eset bes behdu! Var to es gahdaschu."

Kedsu, sa wina newar apnemtees. Winai tas jautajums ūoti jauns.
Lai wina ar to aprobd, nodomaju. Un meerinu meitshu. Jums jau tuh-
lin, tagab naw jadob gala wahrs. Ta leeta nedeg. Vahrdmajeet! Vahr-
dumajeet labi! Tagab eesim püsdeend un tad, ja gribect, vameleskim ari-
wehl darbu. Lai gan ar darba dabushanu, lā juhb pate sinai, jums ūche-
buhs ūoti grubbit.

Are to wing it or meera.

Baehdam pušdeenu en ejam melet darbu. Protams, ta ari schodeen no darba dabuſčanas nelas neisnah!. Mana meitscha ir wiſu laiku iotti

domiga. Lai gan neleelas, ta tas nahktu no fewischlas gruhisiribas, woi nospeesta gara stahwolla, es tomehr wina meerinu: „Nebehdajatees! Bojd aiseet es jums nelaufschu!“

„Rihtu jums patelkchu, waj es braukschu us Rigu, waj ne.“ . .

„Lab! Rihtu juhs man teikfeet sawu ja, waj ne waheddu“. . . Va-wabu wina us mahjam un nopehrku pa zelam maih, zweestu, seeru.

„Tas jums wasarinam un brofakim“, satu ichirotees. „Riht us puus-deenaas latku attal pee jums atnahlfchu.“

Wina ne par lo negrib nemti manu pirkumu. Bet es eespeeschu to wina ar stingru rolu un stingru ikatu padus un aiseju . . .

Otrd rihtu atrodu Ewelini sehscham pee Bevela „Seeweete un sozialismus“. Varunajam brihd! un gahjäm pusheend.

„Nu, waj eesim meklet darbu?“ prahu wina, tad eham no ehbnizaas attal isnachlutschi us eelu.

„Ne! . . . Efmu ar meeru. Braukschu us Rigu“. . .

No schis deenas darba mellefhana tapa aismirsta. Us deenas lahrti-bees nohja sozialas un politifli ekonomistas studjas. Jigahdaju Ewelinet no emigrantu fakes masu pabalstu, fa art brihwas puusdeenaas emigrantu lehli, zaur lo wina radas eespehja netrauzeti str-hdat. Winesleju wina ar glihi istabu lahdä bahrta namind, netahlu no Filosofu celas, tura bija fa radita garigam darbam. Un wina tad nu strahdaja ori! . . . Nefu wina li pahrdeenaas jaunas grahmataas. Dajschas no iäm lasijam kopigi un kopigi pahrspreedam. Kuras nepaipihäm kopigi islafti, wina lasija weenar un otrd deenä man stahstija faturu, turu tad attal kopigi pahrrunajam. Weetas, tas wina islisas fewischli kwartigaas, wina ismazhijas no galwas. Pa starpam wina isgatawoja runas galwend lahrtu par mahisalpotje stahwolla. Es biju publita un sehdeju istabas fakta us mieltu turku taburta, fuhpinadams turku tabatu. Wina, nostahjuzees aif grahmataam aptrauta galba, nehmäs man stahstii standum ilgi. Un jaola, fa flausjios labrabi, lai gan biju tajd siit stipri illutinat, ta fakot, atchdees. Mani kaitija it ihpalchi winaas sifniba, winaas neleelukola aistrauhanaas un musikala balss.

Un tad runu notureta, es nemos to isisrfat.

„Juhsu runa ir pardauds „mihla“, — man nahlaas jo beeschi peesihmet. „Wind wejaga eelst wairak naida pret issuhzejeem burschuejem. Celejat famä runa wairak schulis.“

Un wina nophulas eeleit sawa runa wairak schults, tas wina ne-wisai isdodas . . .

Muhfu atteezibas bi:a pamafam ween tapuschaas stipri alitas, braubis-gas. Kaut gan Ewelinet nepahyrotiini zenitäs läs notret sinamä „nenahz man par tuwu“, wina pale beeschi ween to aismirsta un atwehra man jo platschi sawu firbi. Beeschi wina man stahstija sawa melodista, elegista balsi, tur aif weenlahschajeem wahrdeem bija dsi-damas itta afaras, par sawu behrinbu, par apistahlitem un dñuhwi tehwa mahjä.

Defmu gabus wegal, wina nomirufe mahie un tehws, masturigë turp-neezimich, apprezejees ortreis. Lai gan pamahiz nebijuie fewischli launa, tad tomehr pehz mahies nahwes wina jutusees tehwa mahjä loti weentula un nomahkta. Kapchz tad art iuhlin pehz eeswohlschanaas aigahjuze no tehwa mahjam projam, lai wißmas nostahjios pale us sawam lahjam.

Bet wehl jo beeschati — fakta isbewigaka gadijumä — wina man stahstija par saweem agrateem „fungeem“. Kad tee zehluschees rihtos ang-

schä, tad gahjuschä wakaros gulet, so ehduchä, so dfehrufchä, lä gehrufchä, par winu gimeres buhschanam.

Kant gan man tahdi stahst, par man piñigi kweſcheem un weenaldsi-geem zilwessem, bija wiſol neinteresonit un garlatzigi, tad tomehr iatos speeſis, lai neapwainomu meitschä ſmaltjhübu, art ios noſlaunteeſ ar ſinamu ihididalibü. Un id es dabuiu ſtar, par peemeheru, fa Beil madama valiajot leodus matus un fa Beili chdot art zuhſgatu, fa neſinajc pat Beila tuwaſee rati.

Var vnas poſchinahwides wezignatuma uetapa runats uelad. Meh3 abi reciamt waſtijameſz aifſtaht ſcho jauntum.

Bet reiſt es tomehr nenozetoſ neepräſteeſ: „Woi juh3 pato ceſtitat to naglu.“

„Rahdu naglu?“

„Tur, pec durvint . . . fur juh3 gribeſat . . . nu . . . ja! . . . Juh3 ſaprotat! . . .

„Wina uefartſi liedſ auſu gallneem. „Né, tur ué!“ wina ſtolas. „Vee guſas . . . ſauſas! . . .

„Te iow nu bija! . . . Un tu wehl gribeſi to naglu eequiſt ſew pat peemiu . . .

„Tä pagabia munib intenſimä, riſchigä derhä wairat lä mehruſis.

Taytu jau domat pat zela nrudu jawai ſolneceſi, tad lagdä laufd vehepuſdeend, rao'ot ya bniwatu mchä no emazantu rohka, ceraugam iotu ſeo few preeſchä juenpjam ſeeveeti, ice u prowiſas turui totä.

Wina puſsa un eliſ, lä lofomojuve, tad tui wiſeend pat ſmagu, ic ſarkena, lä veit, un it orbdi wana ſefamo ad weenas totas oträ.

„Sa ic ſira“, peceſeſi Ewelina mani ſequiſt pec auſi. „Mara bijuſe zwedje!“

„Neleezesd wien redſan!“ uſauſi ſangri ſauſi beedrenei. Togifihnd, fa ſuſu ſewelini nou laſui laſui pec ſtu, Bet wira, roſatoteſ us wiſeem manecni proteeem, mani paſtanwigti jodina pat „nagis“.

Nad eſam ſuwo.uſtreeſ weuſi otrom uſ ſoleen 10, reiſn ſeio: cerauga art muhe. „A Ewelina tu ei tu! . . . Tas ic lab!, ta es iepi ſatoru“, wina ſauſ, tas uſlauſes la joſs flauſadana. ſoleet ſurwi ſomē un flauta ar leelu rabi laſku ſauſu jaunano ſepu. „Man ar teat jaunana.“

„Eſim qaram!“ uſauſi Ewelini, zik ſtingri ween ſochju.

Bet Ewelina notwihſt, illä reiſn ſeowa buhu uſimchreiuſe us wina ſejinad datu no jaſas beechu trajig, un nellauidomis uſ manu aifſegumu, roſatohas pec leelä prowiſas turue un ſluſ, alaimgi ſeaida.

„Es juhmu, fa art man peeling tas no reiſas ſeowa ſeklunuma, pa-nemu Ewelini aif totas un weſlu uſ preeſchü. „Eſim, min now welaſ!“... Bet Ewelina notwihſt wehl wairat. „Tuhlin, tuhlin!“ wina ſtuhuft meha-niſi un ſequiſt ne no weefas. Bet reiſn ſeowa ſahl ſtagat no jauna, par eifduſu, par tarido laſku na diſhwes dahrdibü. Un Ewelina ſauſas wina ſahrdos, lä ſoldä ewangelijä, piñigi aifmutsdama mani un manu nepa-zeetibü.

Ayſtachos pamatiſi un eju projam, zeſchä nodomä cet taſni uſ mahiam. Bet pagabia ſumis ſolu tomehr apdomojos un noſehichos aif reiſnas gobas us ſolina, noluhtä ſagaidit ſauſu draudſeni.

Bet wina stahw un stahw tur pee leelä furwja, tihri lä preeeta, un, jis waru fareiset, retnä seeva runda weend runatshand.

Beidsot, pehz labas puštundas, winas abas fatustas. „Nu reis wina nah!“ Un gatawojos wina nolaft masu letzju. Bet fo es redsu?... Debet?... Es negribu sawdam azim tizet... Mana Ewelina noleezas, panem no semeß finaga turwi un aiseet lihdri refnat seevat... .

Valeesu lä fastindis fehsham us folia un nofatos stihwam azim meitschait patas. Datees!... Ras zilwelam naw jaapeeredi un jaapees dihwo sawd raihajä muhschä?... .

Bet labakais wehl likai nahja.

Aifgahju otrā rihti pee Ewelines. Neatradu wina mahjä. Bet par to atradu us galda man adrefetu wehstulti ar seloschu faturu:

„Augstzeenit! L. Igs!“

Rd juhs sinat, es satiku wafar sawu bijuscho fundis. Wina atbrautuks atpafak no Italijs un grib nomestees lihdi rubenim sche kur nebuht Kalnos. Wina ufaizinaja mani braust winat lihdi. Gan sinu, ta weeglas deenas man pee winas nebuhs. Bet fo darit? Zahds muhsu — nabaga falponu — liskenis, ja gribam ehst godigi sawu maissi. Beil kdsse ir untumaina, weegli uzbudinama un kopa. Bet wišpahrigi nemot wina naw fauna. Ir wehl flittasti lungi. Wišmas, esmu pee wineem dasch-fahet lä familijä, lä mahjä.

Atwainojeet mani, ta aifgahju neatwadijufees. Beili brauz wafar projam un es nemareju ilgakt lawetees.

Dateisoz jums daudsreis par wisu labu, un dihwojat sveisi!... .

Juhsu, Jums muhschigi patelzigä E. Z.“

0.80

LATVIJAS NACIONALĀ BIBLIOTEKA

0304022726

~~97-9~~

~~L 107~~